

ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS

PAR DOMES SĒDI FEBRUĀRĪ

2020. gada 27.februāra Ilūkstes novada domes sēdē Nr.13 tika izskatīti 30 jautājumi un pieņemti lēmumi.

Īsumā par Ilūkstes novada domē pieņemtajiem lēmumiem

Novada dome nolēma piešķirt nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu 2020.gadā 90% apmērā biedrībai "Dvietes vīnogas", reģistrācijas Nr. 40008230946 un Ilūkstes Vissvētās Dievmātes piedzimšanas draudzei, reģistrācijas Nr. 9000256556.

Novada dome nolēma piešķirt finansiālu atbalstu biedrībai "Latvijas Skolu Sporta Federācija", reģistrācijas Nr.40008023478. Ilūkstes sporta skolas audzēkņa dalībai pasaules skolu čempionātā vieglatlētikas krosā, kas notiks no 18. aprīļa līdz 23. aprīlim 2020.gadā Slovākijā. **Nepiešķirt finansiālu atbalstu** Sporta deju klubam "Vivat", reģistrācijas Nr.40008279276. starptautisko sporta deju sacensību "Ilūkstes novada kauss 2020" organizēšanai.

Ņemot vērā Ilūkstes Raiņa vidusskolas direktores 29.01.2020. Nr. 1.11/14 un 13.02.2020. Nr. 1.11/21 iesniegumus par grozījumu veikšanu Ilūkstes Raiņa vidusskolas nolikumā, izslēdzot no izglītības iestādē īstenojamo izglītības programmu klāsta neklātienē apgūstamo vispārīzglītojošā virziena izglītības programmu. Kā arī, sakarā ar to, ka viena mācību gada ietvaros strauji samazinājies skolēnu skaits un turpina samazināties, izslēgt izglītības programmu īstenošanas vietu Skolas ielā 41, Eglainē, Eglaines pagastā un vispārējās pirmsskolas izglītības programmu, nodrošinot esošajiem izglītojamajiem izglītības apguves nodrošinājumu attiecīgajās novadā esošajās izglītības programmu īstenošanas vietās. Pamatojoties uz Izglītības likumu, Vispārējās izglītības likumu, Latvijas Republikas likuma „Par pašvaldībām” III nodaļas 21.panta 8.un 9.punktu, **novada dome nolēma** ar 2020.gada 1.septembri **izdarīt** Ilūkstes Raiņa vidusskolas 26.04.2018. nolikuma Nr.5/2018 šādus **grozījumus**: svītrot nolikuma 6.punkta apakšpunktu 6.3.; svītrot nolikuma 10.punkta apakšpunktus 10.1 un 10.8; aizstāt nolikuma 36.punktā vārdu “nolikums” ar vārdu “reglaments”. Uzdot Ilūkstes Raiņa vidusskolas direktorei organizēt un veikt nepieciešamās darbības, kas saistītas ar izglītības programmu (kods 31011013, 01011111) īstenošanas pārtraukšanu un izglītības programmas īstenošanas vietas Skolas ielā 41, Eglainē, Eglaines pagastā slēgšanu likumdošanas noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 8.punktu, “Izglītības likuma” 17.panta trešās daļas 1.punktu, 21.pantu, MK noteikumu Nr.831 “Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru, citu Izglītības likumā noteiktu institūciju, vispārējās un profesionālās izglītības programmu akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas kārtība” 61.6. pantu un saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 4.punktu, 23.panta otro un piekto daļu, kā arī ņemot vērā Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas 24.02.2020. atzinumu šajā jautājumā, **novada dome nolēma uzsākt** Raudas internātpamatskolas (juridiskā adrese: „Raudas skola”, Rauda, Šēderes pag., Ilūkstes novads, LV 5439, Reģ.nr. 4222900521) **likvidācijas procesu** ar nosacījumu, ka likvidācija pabeidzama līdz 31.08.2021.

Pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 21.panta pirmās daļas 27.punktu, Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumu Nr.698 „Adresācijas noteikumi”, 2.8., 14., 18.1., 19. un 31.2. punktiem, **novada dome nolēma mainīt adresi** ēkai, kadastra apzīmējums 4407 003 0046 005, no Strēlnieku iela 49A uz adresi **Strēlnieku iela 49B, Ilūkste, Ilūkstes novads.**

Iepazīstoties ar zemes vienības “Putnu ferma 1”, Ilūkstē izvietojumu, degradēto teritoriju attīstības projektu un izvērtējot domes rīcībā esošo informāciju, pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 2.punktu, 10.punktu, 13.punktu, Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 42.panta pirmo daļu, *kas nosaka, ka valsts nekustamo īpašumu var nodot bez atlīdzības atvasinātas publiskas personas īpašumā* un ņemot vērā attīstības un uzņēmējdarbības komitejas 24.02.2020. atzinumu dotajā jautājumā **novada dome nolēma lūgt** Finanšu ministriju nodot Ilūkstes novada pašvaldības īpašumā bez atlīdzības valstij piekritīgu nekustamo īpašumu „Putnu ferma 1”, Ilūkstē, kadastra Nr. 4407 004 0143, sastāv no vienas zemes vienības 5755 m² platībā, kadastra apzīmējums 4407

004 0143, kas nepieciešams pašvaldības funkciju nodrošināšanai, atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” 15.panta 1.daļas 2.punktā un 10.punktā noteiktajam.

Izskatot SIA “Tele 2”, reģistrācijas Nr.40003272854, juridiskā adrese: Mūkusalas iela 41 B, Rīga, LV-1004, 27.01.2020. iesniegumu Nr.2-4.1/23 par noslēgtā nomas līguma pagarināšanu, izvērtējot domes rīcībā esošo informāciju ar lietu saistītos apstākļus dome konstatēja, ka 05.04.2009. ir noslēgts nomas līgums starp SIA “Tele 2” un pašvaldību par objektu “Ūdenstornis 2”, Pilskalnes pagastā, kas sastāv no ūdenstornja daļas, antenu izvietošanai un ūdenstornim piesaistītā zemes gabala 10 kv.m. platībā no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4480 008 0331. Nekustamais īpašums “Ūdenstornis 2”, Pilskalnes pagasts, kadastra Nr.4480 008 0331, (0,81 ha kopplatībā) ir pašvaldības īpašums (zemesgrāmatas nodalījuma Nr.100000096896). Pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām”, 14.panta pirmās daļas 2.punktu un otrās daļas 3.punktu, 21.panta pirmās daļas 14.punkta a) apakšpunktu, 20.02.2018. Ministru kabineta noteikumu Nr.97 „Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 2.1. apakšpunktu un 18.punktu, ņemot vērā attīstības un uzņēmējdarbības komitejas 24.02.2020. atzinumu, **novada dome nolēma pagarināt** ar SIA “Tele 2” 05.04.2009. noslēgto nomas līgumu Nr.2009/55 uz 10 (desmit) gadiem ar 05.04.2020.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma “Par pašvaldībām” 21.pantu un Publisko iepirkumu likumu, **novada dome nolēma iegādāties** daudzfunkcionālo uzkopšanas pašgājējmašīnu novada ceļu, ietvju un citu teritoriju uzkopšanas un apsaimniekošanas vajadzībām. Uzdot teritorijas pārvaldes, apsaimniekošanas un sabiedriskās kārtības nodaļas vadītājam veikt nepieciešamās darbības Publiskā iepirkuma organizēšanai.

OFICIĀLAIS PAZIŅOJUMS PAR PAŠVALDĪBAS SAISTOŠO NOTEIKUMU PIEŅEMŠANU

Ilūkstes novada dome 2020.gada 23. janvārī pieņēma saistošos noteikumus Nr. 1/2020 “Grozījumi Ilūkstes novada pašvaldības 31.01.2013. saistošajos noteikumos Nr.2/2013 “Par sociālajiem pabalstiem Ilūkstes novada pašvaldībā”, kas stājas spēkā nākamajā dienā pēc oficiālā paziņojuma publicēšanas “Ilūkstes Novada Vēstis”. **Pilns saistošo noteikumu teksts ir publicēts Ilūkstes novada pašvaldības mājas lapā www.ilukste.lv.**

Pamatojoties iepriekš minētajam, Ilūkstes novada Dzimtsarakstu nodaļa, likuma noteiktā kārtībā, ir tiesīga saņemt informāciju no **Latvijas Republikas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes par personām, kas saņiegušas 80, 85, 90, 95, 100 gadu vecumu.**

Ilūkstes novada pašvaldība arī šogad turpinās godināt novada seniorus lielajās dzīves jubilejās.

Informāciju apkopoja:

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste
Aija Piļka

IZGLĪTĪBAS NODAĻA

Līdzīgi kā visā valstī, arī mūsu novada izglītības iestādes apzināja skolēnu iespējas mācīties attālināti. Ir notikusi saziņa ar vecākiem par iespējamajām mācību formām, izmantojot piedāvātās mācību platformas e-vidē, kā arī citas mācīšanās un mācīšanas formas. Kā veiksies ar šāda veida mācīšanos varēs spriest pēc pirmās mācību nedēļas, šobrīd grūti kaut ko apgalvot.

Bērnudārzā tiek nodrošināta dežūrgrupa bērniem, kurā vecāki atstāj bērnu, jo nav citu bērna pieskatīšanas iespēju, apliecinot, ka bērnam nav bijusi saskare ar Covid-19 inficētu personu un nav atgriezies no ārzemēm. Bērnu apmeklējums nav liels.

Sekojam līdzi valstī notiekošajam, sazināties ar iestāžu vadītājiem un līdzīgi, kā pārējie izdzīvojam notiekošo atbilstoši apstākļiem.

Ilūkstes novada pašvaldības
Izglītības nodaļas vadītāja **Ilona Linarde**

NEVĒLAMIES BŪT MINORITĀTE SAVĀ TĒVZEMĒ!

VARAM ministra padomnieks Madars Lasmanis un Ilūkstes novada pašvaldības priekšsēdētājs Stefans Rāzna (Ilūkstē, 02.03.2020.).

Š.g. 2. marta vakarpusē Ilūkstes kultūras centrā pulcējās Ilūkstes novada iedzīvotāji, lai tiktos ar **Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM)** pārstāvi, **ministra padomnieku pašvaldību un reģionālās attīstības jautājumos Madaru Lasmani**.

Pirms ministrijas pārstāvja uzstāšanās, **Ilūkstes novada priekšsēdētājs Stefans Rāzna** informēja klātesošos par pašreizējo situāciju, kādā atrodas novads, un ko iespējams darīt. Viņš atgādināja, ka 2003. gadā tika izveidots Ilūkstes novads, un vienmēr sirdij bijis tuvs kultūrvēsturiskais mantojums un piederība Sēlijai. Toreiz pirms nopietna soļa spēšanas, katrā pagastā norisinājās pašvaldības pārstāvju un deputātu tikšanās ar iedzīvotājiem, skaidrojot gaidāmās pārmaiņas. Novadā notika iedzīvotāju aptauja, kurā piedalījās 2500 (vairāk kā puse) balss tiesīgo iedzīvotāju. Tika uzdoti divi jautājumi: "Vai vēlaties lai Ilūkstes novads pastāvētu kā neatkarīga administratīva teritorija?" - nobalsoja 98,9%, "Kultūrvēsturiskās telpas piederība Sēlijai - Zemgalei" - nobalsoja 96%. Šie fakti ir vērtīgi. Tas parāda novada cilvēku spēku, izturību un vēlmi cīnīties par savu piederību un identitāti. Pašlaik visā valstī notiek centrālā teritoriālā reforma, sakarā ar valdības plānoto projektu. Kā redzam, šie jautājumi atkal ir aktualizējušies šodien.

Kā zināms, 14. februārī notika Saeimas Administratīvi teritoriālās reformas komisijas sēdē, kurā piedalījās Zemgales reģiona pašvaldību pārstāvji, tajā skaitā arī - Ilūkstes, Aknīstes, Neretas, Jaunjelgavas, Salas, Viesītes, Jēkabpils pašvaldību vadība. Komisijas locekļi konceptuāli vienojās par Sēlijas novada izveidi, taču ar nosacījumu, ka galīgais lēmums pagaidām ir atlikts, un pa šo laiku pašvaldībām, kas vēlas apvienoties Sēlijas novadā, nedēļas laikā jāvienojas par attīstības centru. No komisijas puses kā pretendentes tika izvirzītas Jēkabpils vai Aizkraukle.

19. februārī Viesītē paplašinātajā Sēlijas novadu apvienības sēdē tika novadu domju priekšsēdētāji un deputāti, lai vienotos par potenciālā Sēlijas novada centru. Pēc debatēm ar 19 balsīm "par" un 11 "pret" tika nolemts veidot Sēlijas novadu, apvienojot Aknīstes, Ilūkstes, Jaunjelgavas, Jēkabpils, Neretas, Salas un Viesītes novadu ar administratīvo centru Viesītē. Saeimas Administratīvi teritoriālās reformas komisijas locekļi neatbalstīja šo iecerī, ar balsu vairākumu nolēma, ka jāveido jaunais novads ar centru Jēkabpilī. Sabiedrībā notiek daudz debātes par piederību Viesītei, kur Sēlijas novadam bija iecerēts centrs. Sākās liela ažiotaža, pamatojoties uz aptaujas rezultātiem, dome lēma trīs variantus: pirmais, pieprasīt Ilūksti kā pastāvīgu teritoriju, otrs, ņemot vērā identitāti un kultūrvēstures aspektu, sadalīt Sēliju trīs novados - Ilūkstes, Jēkabpils un Jaunjelgava, un trešais, kas guva atbalstu visās Sēlijas apvienības pašvaldībās - par kopīgu Sēlijas novadu. Teritorija būtu liela, aizņemtu ap 4000 km². Pēc garīgā viedokļa, stāv mūsu identitāte, saknes un atrašanās vieta.

Ministrijas pārstāvis Madars Lasmanis, uzstājoties, prezentēja admi-

nistratīvi teritoriālās reformas VARAM redzējumu, kas novada iedzīvotāju vidū radīja daudz jautājumu, izraisīja karstas diskusijas un emocionālas runas.

Uz jautājumu - "**Kāpēc ir vajadzīga reforma, un kāpēc tieši šajā gadā to paredzēts realizēt?**", Madars Lasmanis atbild, ka 2009. gada reformā izvirzītie mērķi nebija sasniegti, reforma ir jāturpina, atsevišķām pašvaldībām jāatbilst tiem kritērijiem, kas noteikti likumā. Teritorijai jābūt vismaz ar 2000 iedzīvotājiem, teritorijai ar apvienotām pašvaldībām iedzīvotāju skaitam jābūt vismaz 4000. Pēc 2013. gada bija mēģinājums maigā formā veikt teritoriālo reformu, izveidojot 119 pašvaldības, apvienojot to dažādas funkcijas, lai racionālāk tiktu izmantoti resursi. Pašvaldības darīja visu, lai šīs funkcijas nerealizētos. Iepriekšējās valdības laikā, var teikt, ka nekāda teritoriālā reforma netika realizēta. Pašreizējā valdība ir izvēlējusies stingrāku režīmu. Ja kāds saka, ka šī reforma ir nejaucība, pārsteigums vai negaidīta, kļūdās, jo par šo tēmu ir diskutēts ar pašvaldībām. 10 gadu laikā bija iespēja apvienoties, Ilūkstes novada pašvaldība šo iespēju nav izmantojusi. Skatoties uz pašvaldībām kopumā, būtu vēlēšanās, lai tos līdzekļus, kas ir iedalīti tām, būtu izmantoti labāk un lietderīgāk.

Uz jautājumu - "**Kāpēc izveidojušies 119 pašvaldību moduļi?**", VARAM pārstāvis atbild, pirmais, Latvijā ir ļoti dažādas pašvaldības. Vismazākā ir Baltinavas pašvaldība, kurai ir zem 1000 iedzīvotājiem. Lielākā pašvaldība (neskaitot Rīgas un lielās pašvaldības) ir ar 32000 iedzīvotājiem. Pašvaldības darbības funkcijas ir aprakstītas likumos, un dienā tā izpilda vismaz 100 darbus. Nesalīdzināt pašvaldības darbu ar 1000 vai 32000 iedzīvotājiem, tā ir pavisam cita darba intensitāte, resursi un kvalitāte. Otrs, mazās pašvaldībās zem 4000 cilvēkiem (šajā grupā ietilpst ap 45 pašvaldībām), ir tendence pastāvēt "māja un siltums ir", bet citas funkcijas izpildīt nespēj. Perspektīvas un citus attīstības projektus tās nerealizē, un tas nozīmē - darbspējīgie, kā arī jaunieši, dosies uz pilsētām. No mazākām pašvaldībām dosies uz lielākām pašvaldībām, kur lielāks darba un izaugsmes iespējas, zināšanu pilnveidošana. Viņi mēģinās saglabāt iespējas dzīvot lielākās pašvaldībās. Trešais, globāla lieta, kas izraisa to, ka pašvaldības ir dažādas un tas noved pie tā, ka iedzīvotāju skaits, administratīvās izmaksas, zemie demogrāfiskie rādītāji visu iedragā, daudzām pašvaldībām nav tāds cilvēku apjoms, kas spētu segt vajadzīgo nodokļu, izglītības, veselības bāzi. Kopumā tas noved pie tā, ka pašvaldībai jāturpina šo funkciju nodrošinājums, rezultātā - izmaksas aug. Līdzekļi ir jāizmanto maksimāli racionāli. Reformas mērķis ir, lai pašvaldība kļūtu maksimāli efektīva, lai no tiem līdzekļiem ko dod, varētu paveikt vairāk, investēt savas pašvaldības attīstībā.

Uz jautājumu - "**Kāpēc runājat tikai par lielajiem attīstības centriem?**", Madars Lasmanis atbild, ka "reformas pamats ir lieli attīstības centri", lai kā arī prognozē, piemēram, Ilūkstes novada tuvākais attīstības centrs ir Daugavpils, cilvēki dodas tur, nepelna naudu, nenoliedzami, lielāki ienākumi ir tur, kur ir nodrošināts darbs. Vecos rajonu centrus mēs šodien saucam par "jaunajiem attīstības centriem", tendence joprojām ir tāda, un desmit gados nav nekas mainījies. Nav radies neviens jauns attīstības centrs, cilvēki savus paradumus nav mainījuši. Protams, ir arī kāds piemērs, kur cilvēku paradumi mainās. Tāda ir Aknīste, kas ir saistīta ar kādu valsts iestādi, kuras esamība vai neesamība būtiski ietekmē Aknīstes un novada iedzīvotāju dzīvi.

Uz jautājumu - "**Kāpēc Ilūkstes novadam kā pastāvīgai teritorijai "nē", un kāpēc VARAM domas nesakrīt ar Ilūkstes novada domes pozīciju?**" Madars Lasmanis atbild, ka likumdošanā ir savi kritēriji, kas likumprojektā nav pazuduši, valdībai tika prezentēts VARAM modelis 21+9, ar attīstības centriem, kur tuvākais attīstības centrs Ilūkstes gadījumā ir, Daugavpils. Kā rāda dati, Ilūkstes novada pašvaldība sadarbojas daudzās jomās, gan ar bijušo rajonu, tagad novadu, gan ar pilsētu. Madars Lasmanis uzsver, ka Ilūkstes novads būs tikai ieguvēji, paliekot šajā telpā. Par atsevišķu palikšanu, Ilūkstes novadā ir tikai nedaudz vairāk virs 7000 iedzīvotāju, tiek prognozēts skaita samazinājums. Nevēlētos, lai tā notiktu. Būtu vajadzīgas jaunas ražotnes, lai cilvēkiem būtu darbs. Varbūt pēc 10 gadiem varētu būt redzamas pārmaiņas, bet skatoties ar šodienas acīm, situācija pašreiz ir citāda, priecātos, ka tiktu sasniegti labvēlīgāki apstākļi cilvēku nodarbinātības sfērā, līdz ar to, augtu arī labklājība.

Uz jautājumu - "**Kādi būtu reformas ieguvumi?**", Madars Lasmanis atzīst, ka kritiķi VARAM kritizē, bet ministrijas pozīcija ir nelokāma, jo ministrijai ir pamatoti dati gan no Centrālās Statistikas pārvaldes, gan Latvijas Bankas. Ir jāiegulda vidēji 8-9% pašvaldību attīstībā ar dotācijām, Eiropas Savienības fondiem, vai ar saviem līdzekļiem. Paliekot pie 9 moduļiem, tas dotu izaugsmi un attīstību nākotnē, pie noteiktas pašvaldības lieluma, un mūsu piedāvātajā reformā vidējā pašvaldībā būtu jābūt 27000 iedzīvotāju, tas dotu 189 miljonu ietaupījums. Summa izklausās ļoti liela. >> 4.lpp

NEVĒLAMIES BŪT MINORITĀTE SAVĀ TĒVZEMĒ!

3.lpp << Šī summa ir visām pašvaldībām kopā. Pirmkārt, tas dotu tos 8-9% ietaupījumu no kopējās pašvaldību kapacitātes. Protams, tas skars skolu tīklu optimizāciju, kas būs liels izaicinājums, skatoties uz pašreizējo demogrāfisko situāciju, kas nav saistīta ar administratīvi teritoriālo reformu, bet katrā gadījumā 2-5 gadu griezumā, būs saistīts ar skolu tīklu. Otrkārt, tas cieši saistīts ar pašvaldības administrācijas kapacitātes palielināšanu. Jūsu gadījumā, apvienotos divas pašvaldības, iestāžu skaits nebūtu tik liels, bet piemēram, Jēkabpils pašvaldībā apvienotos 8 pašvaldības, nav vajadzīgas 8 būvvaldes, 8 izglītības pārvaldes, 8 klientu apkalpošanas centri, būtu jāveido vienota struktūra, lai racionāli rīkotos ar līdzekļiem. Protams mums ir bijuši pārmetumi, un likumsakarīgi tas, ka optimizējot iestādes, neizbēgami būs arī darbinieku samazinājums. Nevar pateikt par cik % samazināsies vai nesamazināsies. Pašvaldībai ir tiesības izvēlēties savu pārvaldes modeli, un tas var būt ļoti dažāds. Optimāli uz ko pašvaldības varētu iet, ir 8-9%, lai nebūtu bažas un satraukums par darba zaudēšanu, kopumā 12% pašvaldībās, kas strādā ir pensionēšanās vecumā, 10 gadu griezumā, viņiem fiziski būs jādodas pelnītā atpūtā. Un šis skaits optimizēsies uz to darbinieku skaita, kas ir pašvaldībās pašlaik. Jārēķinās arī, ka 10 gados pašvaldībās strauji ienāks individuālie instrumenti, pašlaik pašvaldībās izmanto daudz digitālos rīkus, piemēram, www.latvija.lv iespējams nokārtot dokumentus, nedodoties uz valsts iestādi, nākotnē arī pašvaldību pakalpojumu klāstā būs šādi piedāvājumi. Tikai jautājums, cik pašvaldības būs gatavas pašas šāda veida pakalpojumus sniegt. Ko iegūtu reformas rezultātā? Tīktu dota iespēja pašvaldībām izveidot vienu ekonomisko telpu.

Piemēram, šodien cilvēki dodas virzienā uz Daugavpili, strādāt, gūt ienākumus, un atkal atgriežas Ilūkstē, Pēc datiem tikai 40% Ilūkstes iedzīvotāju izmanto vietējās darba iespējas, 60% dodas kaut kur ārpus Ilūkstes, lai atgrieztos atpakaļ, atpūsties un dzīvot. Tā ir normāla parādība, tendence, ritms mūsdienās. Tie nodokļi, ko nopelna cilvēki administratīvajā centrā, nonāk teritorijā, kurā var vienmērīgi attīstīties. Madars Lasmanis cer, ka pēc reformas, būs iespējams klientu centrus paplašināt, veidot par atsevišķiem centriem, kā piemēram, bibliotēkas varētu pārtapt arī par "digitāliem klientu centriem" kā aģentiem, kuros arī būtu labs internets, datori. Tas būtu ērti cilvēkiem, lai nav jādodas uz rajona centru saņemt pakalpojumus, kā piemēram, VID, u.c. iestādēs klātienē.

Madars Lasmanis saprot, ka Ilūkstes novadā būs nopietnas sarunas par identitātes jautājumu, par pagastiem un to lokālajām pārstāvniecībām. Politiku diskusijās tiek minēts "0-tais līmenis" par pagastu valdēm. Viņš uzskata, ka pagasta iedzīvotājiem būtu vajadzīga ciešāka sadarbība ar savu pagasta pārvaldi, ne tikai vienu reizi četros gados, ievēlot savus priekšstāvjus. Skatoties nākotnē 10 gadu griezumā, "pašvaldības būs viens aplikāciju formāts un mobilais telefons", kas nodrošinās kopīgu sadarbību.

Madars Lasmanis uzsver, ka identitāte ir tik stipra, cik to paši kopjam. Tas nav atkarīgs no pagastu pārvalžu vai pašvaldību skaita. Lokālās identitātes jautājums nebeidzas kā robežu jautājums. VARAM to redz kā pārrobežu jautājumu. Madars Lasmanis redz identitāti ne ekonomiska rakstura, bet emocionāla, un cer, ka novads kā līdz šim, turpinās kopt savas tradīcijas, bet tam ir citi instrumenti. Pašvaldība ir saimnieciski ekonomisks veidojums, un ar pašvaldībai dotajiem līdzekļiem, Madars Lasmanis atgādina vēlreiz, ar tiem jārikojas racionāli. Savā teritorijā identitātes stiprinātājs ir pats cilvēks. Šī būs pārvaldes reforma, ne tiša identitātes kāda veida ietekmēšana.

Tā būs racionāla teritorijas izmantošana. Reformas gaita prasīs izdevumus no budžeta. Pašvaldībām pieejami 3 finansējumi. Pirmais, pašvaldībai būs jāizstrādā jaunā novada struktūra, tā būs diskusija ar jaunajiem sadarbības partneriem, ar kuriem būs sadarbība jaunajā novadā. Kāda būs pārvalde - centralizēta vai decentralizēta, kāds būs skolu tīkls, kāds būs sociālo pakalpojumu grozs, šīs visas lietas var pārrunāt un sagatavot plānu. Valsts tam atvēlējusi apmēram 15000 EUR uz katru pašvaldību, lai par šiem jautājumiem diskutētu. Otrais, kad jaunais reformas likums būs stājies spēkā, būs teritoriālā plānojuma apguve, tas svarīgi būtu Eiropas fondu līdzfinansēšanas projektiem. Jaunajai pašvaldībai būs jāizstrādā jauni stratēģiskās attīstības un teritoriālo plānojumu projekti. Un tam valsts atvēl 30000 EUR uz katru pašvaldību. Tas nav jaunu plānu izstrādei, bet apvienoto projektu izstrādei. Trešais, vienreizēja dotācija jebkādu izdevumu segšanai 200000 EUR uz katru pašvaldību. Piemēram, ceļazīmju norādes, darbinieku optimizācija, kas saistīts ar pašvaldības nākotnes darbību.

Valdība 3 gadu laikā liks pievērsties reģionālo ceļu sakārtošanai, atvēlot sākot no 71 milj. EUR. Katram reģionam tiks izsūtīti piedāvājumi, un ceru,

ka Ilūkstes novadā tiks sakārtots kāds ceļš, tas būs labs atspajds reformas procesā, laikā kad Eiropas fonda līdzekļi nebūs pieejami.

VARAM plāno, ja līdz š.g. jūnijam likums stāsies spēkā, tad pašvaldības darbojas ar jaunajiem plāniem - pārvaldes un telpiskiem dokumentiem, pārskata plānojuma projektus, un 2021. gada jūnijā tiek ievēlēti jauni pašvaldības domes priekšstāvji.

Ja runa par Daugavpili un Daugavpils novadu, pašvaldībām būs jāsadarbības izglītības sfērā. Pilsētai ar novadu būs vienlīdzības sistēmas. Pirmkārt, tas izslēgs savstarpējos norēķinus, otrkārt, kopīgi būs jāveic atkritumu savākšana, treškārt, telpiskā plānošana, kas ir cieši saistīts ar Eiropas fondu apguvi. Novadam ar pilsētu jāizstrādā kopēja stratēģijas attīstības programma. Jo tikai kopā novads ar pilsētu, nevis atsevišķi, varēs pretendēt uz Eiropas fondu finansējumu nākamajā periodā. Nebūs atsevišķas "republikas", visi strādās kopējam mērķim, tas nozīmē, sadarbības modelis būs ļoti ciešs.

Sarunā ar VARAM pārstāvi iesaistās klātesošie Ilūkstes novada iedzīvotāji, uzdodot jautājumus, izrādot sašutumu, izsakot domas un dodot priekšlikumus. Daudzi izsaka nožēlu par to, ka netiek uzklauti. Jautājumu klāstā dzirdams: "Kāpēc šodien reformas jautājumi netiek izklāstīti kopā ar Izglītības un zinātnes ministrijas, kā arī Satiksmes ministrijas pārstāvju klātbūtnē?" Klātesošie uzskata, kā reforma būtu ministrijām jāveido kopā. Nav nekādi priekšlikumi doti par reģiona ceļu sakārtošanu, un daudziem šķiet, ka pašreiz notiek "robežu pārzīmēšana". Klātesošie bija neizpratnē par "lielajiem centriem". Cilvēki jautā: "Kur var garantēt, ka centri "neizsūks" līdzekļus, kas domāti perifērijas attīstībai?" Bieži ir konstatēts, ka "centrs" ātrāk aiziet attīstības ceļu, ne kā lauku nomales. "Kā ir ar pārstāvniecību? Kā notiks vēlēšanas?" Daudzus uztrauc, ka pilsēta ar lielu apdzīvotības blīvumu sabalsos tikai savus kandidātus, no lauku teritorijām ievēlēti tiks tikai dažādi kandidāti.

Par pārstāvniecību, Madars Lasmanis atbild, ka emocionāli tā tas būs, nav gandrīz neviena gadījuma praksē, izņemot Siguldu, kur no lauku teritorijas bija tikai viens deputāts, lielos rajonos ievēlē proporcionāli, ne tikai pilsētnieki balso par pilsētniekiem vai laucinieki par lauciniekiem. Cilvēki bieži vien balso par personībām. Un cilvēka ievēlētais priekšstāvis ir pašu cilvēku izvēlēta "programma un ideoloģija".

Uz jautājumu - **Kā pārstāvēt mazās teritorijas?**, Madars Lasmanis atbild, ka to dara mazās pagasta valdes. Tas nav atalgots darbs, bet spēja līdzdarboties ar iedzīvotājiem, tiktie, diskutēt. Viņu viedoklis jāņem vērā. Pagasta valžu iedzīvotāji var savākt parakstus par attiecīgiem jautājumiem, ar tiem pagasta valdēs iepazīstas, diskutē ar pagasta iedzīvotājiem.

Izskanēja klātesošo viedoklis, ka "Nevajag sasteigt ar reformu, tādas ir bijušas vairākas, un ne pie kā laba tās nav vedušas!" Diskusiju daļa izvērtās emocionālās runās, kuru pamatā turpinājās Ilūkstes novada iedzīvotāju attieksme - "nevēlēšanās pievienoties Daugavpilij", "Ilūkstes novadam jāpastāv Sēlijā"!

Madars Lasmanis mēģināja uzsvērt "iedzīvotāju skaita samazinājumu, prasību pieaugumu pēc pakalpojumiem, līdzekļu racionālu izmantošanu", viņa runa bija ciparu, shēmu atstāstījums, ņemot par pamatu dažādu Latvijas pašvaldību piemērus. Ministrijas pārstāvja ne prezentācijā, ne runā nebija neviena tieša, konkrēta, reāla piemēra par Ilūkstes novada saimniecisko, ekonomisko darbību, pašvaldības, uzņēmēju paveikto un redzējumu nākotnē, pamatojoties izdarītajam pēdējo gadu laikā. Netika konkrēti skarta izglītības, sociālās, veselības sfēras jautājumi, kā tieši reforma ietekmētu, zaudējumi un ieguvumi, kas būtu darāms, vai konkrētas iespējas pašreizējā momentā. Prezentācija bija veidota vispārējam ieskatam Latvijas kontekstā, bet ne konkrēta reģiona (Sēlijas), vietas (Ilūkstes novads) reālas situācijas atspoguļošanai ar konkrētiem piemēriem.

Ministrijas pārstāvja uzstāšanās lauku, pierobežas reģiona iedzīvotājiem, bija sarežģīts, tāls un abstrakts redzējums. Liela daļa ierēdņu, kas gatavo šo likumprojektu, šo vēlamu reformu redz no cita skatupunkta. Lūkojoties skaitļu tabulās un shēmās vai likumu rindās, ļaujoties uz dažu iestāžu iesniegtiem statistikas datiem, neredzot, neiedziļinoties reālajā situācijā pašā novadā, tiek pieļautas acīmredzamas kļūdas, parādot Ilūkstes novadu kā izmirstošu, nefunkcionālu, neracionālu, nekonkurētspējīgu apvidu pierobežā. Ilūkstes novada iedzīvotāji nav vienkārša pelēka masa skaitļos, kas dzenama "lielā centra virzienā", jo pēc VARAM ierēdņu domām, nespējam pastāvīgi strādāt, dzīvot, attīstīt savu labklājību, sociālo vidi, izglītību, kultūru.

Ministra padomnieks nav iedziļinājies reālā novada dzīvē un darbībā, konkurētspējā, attīstībā, racionālā līdzekļu izmantošanā.

Ilūkstes novads spēj attīstīties ilgtermiņā dažādās jomās, pastāvēt, augt gan ekonomiski, gan sociāli kā pastāvīgs novads vai kā jauna Sēlijas novada sastāvdaļa.

Mūsu identitāte un mentalitāte ir radīta Sēlijai, ne Latgalei!

Vairums pasākumu apmeklētāju palika daudzu jautājumu nomākti, nesāņemot konkrētas atbildes. Šķiet, tas bija tikai kārtējais "ķeksītis" ierēdņa darba lapā.

Madars Lasmanis atļāvās smiņņāt "Vai šeit būs Ilūkstes vai Daugavpils novads, zemnieka zemes aršanas intensitāte nemainīsies." Diemžēl, ierēdnis kļūdās, mainīsies krasi, jo arī zemnieka eksistence, darba organizēšana, tehniskā arsenāla nodrošinājums, būs atkarīgs no ekonomiskās politikas, ko ieviestu pašvaldību reforma. Nenoliedzami, svarīgs ir darbs, uz laukiem ir jāstrādā. Ja visiem būs jādodas uz "lielajiem centriem" centralizēties, vai jaunie reformatori ir gatavi pieņemt viesstrādniekus ar lielām prasībām? Madars Lasmanis piekrit, ka Latvijas zemi art var ne tikai latvietis, bet arī viesstrādnieks no citām valstīm, un viesstrādnieku pieplūdums nākošajos 10 gados ir neizbēgams. Pašreizējā valdībā ir grūti skatīt un virzīt valodu, skolu, migrācijas jautājumus. Madars Lasmanis sola, ka jaunie zemnieki laukos atgriezīsies ja būs instrumenti ar ko darboties, ja būs atbalsts no pašvaldībām. Tajā pašā laikā, ministra padomniekam nav nekādu uzskatāmu, konkrētu piemēru, kā tieši mūsu novadā tas būtu realizējams? Tas pats attiecas uz iepriekš minēto izglītības, veselības, sociālo sfēru, atbildes saņemtas netiek – kas un kādā veidā, reformas gadījumā, notiks novadā, ar ko iedzīvotājiem būtu jāreķinās, jāsaģatavojas, kam jāpielāgojas? Klātesošie dzirdēja tikai tukšus solījumus, sausus skaitļus. Domājams, ka pašam VARAM nav īsti skaidrības par novadu reformas procesiem, nav pētīta dziļāk katra novada, pilsētas specifika, iespējas un vēlmes. Šķiet, viss tiek steidzina uz ātrāku likuma pieņemšanu, neiedziļinoties reālā situācijā.

"Lielākā novadā varēs atļauties vairāk nekā mazā, tas kas nav mazā, būs iespēja realizēt lielā novadā." – saka Madars Lasmanis. Uzreiz rodas jautājums, ko ieguvuši mazie novadi pašreizējā Daugavpils novadā? Arī uzņēmējiem ir radušies jautājumi, piemēram, "Ja Ilūkstes novads tiks pievienots Daugavpils novadam, kā noritēs tālāka sadarbība un projektu realizēšana ar jauno novada pašvaldību, kas pati netiek galā ne ar savu pilsē-

tu Daugavpili, ne ar novadu, un ja nāk klāt jauns novads, vai Daugavpils novads ir gatavs uzņemties un realizēt sadarbību ar uzņēmējiem, kuri jau veiksmīgi sadarbojas ar Ilūkstes novada pašvaldību?" Būs vajadzīgs laiks, lai vispār aptvertu, kas notiek, kur vēl iedziļināties projektu procesos. Tiek uzsvērts, ka reforma vajadzīga cilvēku labklājībai, attīstībai, līdzekļu racionālai izmantošanai, protams, mērķi ir cēli, bet jūtams, ka reformu īstenošanai vēl nav izdomāti tālāki rīcības plāni ar konkrētām darbībām. Arī uzņēmēji pārliecināti, ka pašvaldību un novadu reforma ir sasteigts solis. Netiek parādīts modelis, kā attīstīt pašvaldību, kas pievienota citai lielākajai pašvaldībai. Pārsvārā tiek uzsvērtā Daugavpils kā attīstības centrs. **Bet cilvēki, kas dzīvo Ilūkstes novadā vēlas attīstīt savu novadu un centru.** Reformas modelis ir vērst uz to, lai iekonomētu finanses, bet rezultāts, ka nav vēlme ļaut mazākām pašvaldībām darboties, attīstīt Eiropas fondu finansētus projektus. Ja runā par cilvēku labklājību un ekonomisku attīstību, uzņēmējiem nav skaidrs, kādu labumu iegūs uzņēmējs?

VARAM pārstāvis mierina, ka nav pamata satraukumam, Ilūkstē darbosies pašvaldība, speciālisti, tikai būs viena kopīga liela pārvalde - lielais attīstības centrs, vai tas būtu Daugavpils, Jēkabpils vai cits novads.

Ilūkstes novada pašvaldības priekšsēdētājs Stefans Rāzna lūdz VARAM tomēr ieklausīties Ilūkstes novada cilvēkos, un uzsver, ka **Ilūkstes novads vēlas būt pastāvīgs**, esam to pelnījuši. Ja paskatās šodien, kas Ilūkstes novadā paveikts pašu spēkiem, mēs varam lepoties, un tas ir pierādījums, ka mēs varam pastāvēt kā atsevišķa pastāvīga vienība. Pašreiz ekonomiskais aspekts ir otrā plānā, **vissvarīgākais pašreiz ir kultūrvēsturiskais mantojums, piederība savai Sēlijas zemei**, Ja notiks šī nepārdomātā apvienošana ar Daugavpils novadu, šajā jaunajā novadā latvieši sastādīs tikai 34%. Tā būs minoritāte savā Tēvzemē!

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste
Aija Piļka

PILSĒTA

Katra pilsēta parāda mums savu seju. Tajā redzams gan dzirkstošs smaids, gan dziļas rētas, tai ir saguris vai rosīgs vaibsts, raupjš vai smalks skatiens, tā paveras šodienas zilajās debesīs vai nolaiž acis, sekojot pagātnes soļiem. Mūsu pilsēta, kur satiekas tuvi un tāli ceļi, virmo notikumi. Tās spēks un gars aizvien neizsīkst, bet dzīvo. Pilsēta ir kāda cilvēka ticība un čaklas rokas, kāda neapdomība, savilkta dūres, graužot un nicinot, kāda alkas saglabāt un cienīt.

"Ilūkstes Novada Vēstis" atklās pilsētas sejas vaibstus caur gadsimtiem, stāstot par kādu nozīmīgu vietu pilsētā, notikumiem un cilvēkiem.

Pirmās trīs stāstījuma daļas tiks veltītas **Ilūkstes pilsētai**. Tās seja ir dzīvīga, pilna krāsu, dievnamu skauta, arī pārmaiņu burzīta, stāv stingri, ceļu savīta jau kuru gadsimtu. Kādu sejas vaibstu pārtrauc dziļa, raupja rēta - karu un pašu cilvēku vājprāta cirsta. Un par šo Ilūkstes pilsētas neglīto vaibstu ir īpašs stāsts.

ILŪKSTES KATOĻU BAZNĪCA UN KLOSTERIS

Gadu simtiem Ilūkstes pilsēta ir piedzīvojusi dažādus laikus. Un notikumu lieciniece aizvien ir Ilūkstes katoļu baznīcas drupas. Tās var atklāt Ilūkstes kādreizējo nozīmīgumu ekonomiskā, sociālā, garīgā un kultūras dzīvē.

Tagad nepieskaršos 20.gs. pirmās un otrās puses skaudrajiem notikumiem un cilvēku bezatbildībai, degradācijas izpausmēm, kas iznīcināja šo unikālo sakrālo pērli, kādreizējo garīgo centru ne tikai Ilūkstei un tās novadam, Kurzemes un Zemgales hercogistei, bet tālākās robežās. Aktīvu cilvēku darbība Ilūkstes vārdu aiznesa līdz pat Romas Svētajam Krēslam.

Tagad būs iespēja pilsētas sejas dziļajā retā saskatīt daudz pagātnes notikumu, kuros Ilūkste spēlēja ne mazu lomu.

1.daļa

Ilūkstes katoļu baznīca ir nepelnīti aizmirsta. Tas bija izcils mākslas un arhitektūras piemineklis, ar lielu nozīmi ne tikai lokālā, bet arī plašā vēstures kontekstā. Kā zināms, Pirmā pasaules kara laikā celtne tika sagrauta.

Pateicoties dažādiem vēstures avotiem, tajā skaitā politiskās vēstures liecībām, kas ir neatsverams palīgs šī unikālā, sakrālā pieminekļa izziņāšanā.

Ievēribu pelna jau pati šāda mēroga katoļu centra parādīšanās Kurzemes - Zemgales hercogistē, kas bez šaubām ir radies politisku lēmumu rezultātā. Pēc Livonijas ordeņa likvidēšanas un padošanās akta noslēgšanas Viļņā 1561. gada 28. novembrī starp Sigismundu II Augustu un pēdējo ordeņa mestru Gothardu Ketleru, Kurzemes hercogiste guva izteikti protestantisku orientāciju un tās galvaspilsēta Jelgava kļuva par luterisma centru Kurzemē. 1561. gadā katoļiem bijušas pieejamas četras baznīcas, deviņas kapelas un trīs skolas, bet arī tās hercogs Ketlers nodevis luterāņu rīcībā. Turklāt 1567. gadā hercogs izdeva rīkojumu par 40 jaunu luterāņu dievnamu celšanu, un līdz pat hercoga nāvei 1587. gadā, katoļiem nācās apmeklēt luterāņu dievnamus. Lielāku rīcības brīvību katoļu Baznīca ieguva ar 1615. gada lēmumiem, un sevišķi ar 1617. gada Kurzemes statūtiem, kurus apstiprināja Sigismunds III, un kuros tika aizstāvēta katoļu ticības brīvība Kurzemē. Neraugoties uz ieguvumiem tiesiskajā sfērā, realitātē pret katoļu konfesiju, un līdz ar to pret Polijas valdības rekatolizācijas politiku, joprojām – pārsvārā no pilsētnieku un luterticīgo muižnieku puses, saglabājās izteikti nelabvēlīga attieksme. Katoļiem, un it īpaši šīs konfesijas aktīvākajiem sludinātājiem – jezuītiem Kurzemes hercogistes teritorijā nācies darboties divdomīgā un sarežģītā situācijā, nereti luterticīgo līdzpilsoņu neiecietības un naida ielenkumā. Acīmredzot, šī situācija savā ziņā noteica reģiona specifiku, jo atšķirībā no Eiropas, kur zemnieki bija galvenie luterisma atbalstītāji, Kurzemē tādi joprojām bija muižnieki un pilsētnieki.

>> 6. lpp.

5.lpp << Tāpēc rekatolizācija vispirms skāra laukus, kas bija jezuītu un citu katoļu garīgo ordeņu darbības vieta. Rezultātā hercogistes nomalēs izveidojās lieli un aktīvi katoļu centri, kamēr galvaspilsētā šīs konfesijas piekritējiem nācās samierināties ar visai pakārtotu lomu. Ņemot vērā Kurzemes hercogistes politisko pakļautību no Polijas karaļa, nebija iespējams realizēt neatkarīgu stratēģiju reliģiskās dzīves organizēšanā, taču prasība respektēt un materiāli atbalstīt katoļu Baznīcas tiesības tika uzņemta un pildīta bez izteiktas sajūsmas. Piemēram, hercogam Jēkabam, kļūstot par Kurzemes - Zemgales valdnieku, 1639. gada 18. februārī bija jādod solījums, ka viņš par saviem līdzekļiem uzbūvēs katoļiem divas baznīcas, turklāt pienācīgā kārtā rūpēsies par to iekārtošanu. Tāpat tika solīts, ka katoļiem tiks dota iespēja celt citas baznīcas un ieņemt amatus hercogistē. Šis fakts norāda uz to, ka katoļu tiesības tikušas ierobežotas, un acīmredzot 1617. gadā pieņemtais likums nav pilnībā ievērots. Liela nozīme bija vietējo muižnieku iniciatīvai. Nereti politisku motīvu vadīti, bet daudz biežāk patiesas reliģiskas pārliecības stimulēti, vairāki hercogistes turīgie muižnieki pieslējās Romas Katoļu konfesijai, ar saviem līdzekļiem un aktivitātēm rekatolizācijas procesā, sniedza būtisku atbalstu. Viņi ar saviem zemniekiem veidoja savdabīgas izolētas kolonijas, "salas" – pēc ticības pazīmēm nošķirtus reģionus ar savu garīgo klimatu, izglītību, tradīcijām, oficiālo baznīcas un tautas mākslu. Uz šīm vietām no Polijas – Lietuvas provinces, kuras pakļautībā atradās Latvijas teritorijā

strādājošie misionāri, pārvietojās rekatolizācijas galvenais spēks - jezuīti. Ordeņa brāļi uzturējās Kurzemē līdz brīdim, kad luterāņu vajātiem, tiem uz kādu laiku vajadzēja atgriezties Lietuvā. Situācija ievērojami stabilizējās, kad tika izsniegts 1654. gadā Polijas karaļa Jana Kazimira tā saucamais "Kēniņa misionāru diploms", kas deva tiesības jezuītiem brīvi sludināt katoļticību un uzturēties Kurzemes - Zemgales hercogistē.

Ar laiku misiju punktus – Lauksāte, Bauskā, Līvberzē, Aucē, Zantē un citur, veidojās draudzes, kapelas un lūgšanu nami kristīgās mācības skaidrošanai, savukārt katoļu muižnieku īpašumos pastāvošās

nelielās koka baznīcas, jezuītu darbības laikā, nereti pārtapa par vērienīgām mūra celtnēm, kā piemēram, ir 1692. gadā celtā Skaistkalnes baznīca.

Starp lielākajiem kontrreformācijas atbalstītājiem Kurzemes hercogistē minama Ziberģu dzimta, ar kuras gādību pierobežas reģionā esošā Ilūkste izveidojās un uzplauka kā varens un ietekmīgs katoļu kultūras centrs. Tomēr, tā tas nav bijis vienmēr. Zināms, ka pēc Livonijas kara Ilūkstes apkārtnes vienkāršie iedzīvotāji bija atgriezušies pie pagānisma tradīcijām, turpretī dižciltīgie - pieņēmuši luterismu. Ilūkstes vienīgā baznīca, kas uzcelta pēc Lantāga lēmuma 1567. gadā, bija protestantu rokās, un to apkalpoja luterāņu mācītājs.

Kad pāvesta legāts jezuītu ordeņa garīdznieks Antonio Posevino, kas 1582. gadā devās uz Maskavu pie cara, apstājās Ilūkstē, un, tā kā tuvākā apkārtnē nebija iespējams uzmeklēt nevienu telpu, piemērotu dievkalpojuma vajadzībām, viņš bija spiests noturēt dievkalpojumu Ilūkstes luterāņu baznīcā.

Situācija manījās līdz ar muižnieku reliģiskās pārliecības maiņu. Gaisotni savā ziņā ietekmēja arī muižnieks Georgs Līdinghauzens - Volfs, dedzīgs katolis, kas pēc zviedru ierašanās, 1621. gadā reliģisko nemieru dēļ, bija atstājis Rīgu un devies brīvprātīgā trimdā uz Ilūksti, kur pie barona Bertolda Ziberģa atrada viesmīlīgu patvērumu.

Ziberģu dzimta no Lejasreinas Limburgas jau 16.gs. vidū ieradās Kurzemē, ieguva savā īpašumā Ilūkstes, Dvietes, Pilskalnes, Dunavas, Rubēnu, Bebrenes, Svences, bet Inflantijā Līksnas, Kalupes un Nīcgales novadus. 1651. gadā Ziberģi uzcēla baznīcu savā Bebrenes muižā un nodeva to katoļu rīcībā. 1661. gadā Ziberģs nopirka no Kurzemes hercoga Gotharda Ketlera Subates miestu, kurā esošo luterāņu dievnamu ar Polijas karaļa lēmumu 1678. gadā, arī atdeva katoļiem.

Aizsāktā reliģiskās dzīves kursa stiprināšanai, novadā tika pieaicināti darboties Jēzus biedrības misionāri, kas tāpat kā Volfs, zviedru vajāti, bija padzīti no Rīgas un rada patvērumu Ilūkstē.

Bertolda Ziberģa dēls Johans Georgs Ziberģs, kas studiju laikā Viļņas jezuītu akadēmijā 17. gs. 30. desmitajos gados pārgāja katoļticībā, atgriezās Ilūkstē un savos īpašumos uzsāka plašu katolicisma propagandu. Pēc luterāņu mācītāja Bernharda Devmaņa nāves 1635. gadā, atņēma protestantiem Ilūkstes koka baznīcu un nodeva to jezuītiem. Šis solis izraisīja plašus protestus un muižnieki izteica sūdzības Kurzemes hercogam. Pēc Tiesas prāvām, uzskatīja, ka baznīca atdodama atpakaļ luterāņiem, bet savukārt Ziberģs apelēja pie Vladislava IV, un, pateicoties noteiktām politiskām kursa prioritātēm, ar karaļa rezolūciju Ilūkstes baznīca uz visiem laikiem tika piešķirta katoļiem. Tā tika nodota jezuītu apkalpošanai, un Jēzus biedrības misionāri turpmāk visiem spēkiem pievērsās ne tikai minētā dievnama, bet visa novada rekatolizācijai, un Ziberģu dzimta šajā darbā jezuītus bagātīgi atbalstīja visa 17. un 18. gs. garumā. Tomēr formāli, neņemot vērā "Kēniņa misionāru diplomu", jezuītu stāvoklis Ilūkstes apvidū bija nenoteikts. Ierodoties krievu karaspēkam, misionāri tomēr uzskatīja par labāku soli pārcelties uz Daugavpili. Pēc karaspēka aiziešanas, **vēlēdamies jezuītu uzturēšanos Ilūkstē nostiprināt oficiāli, 1674. gadā Ziberģi lūdza ordeņa ģenerāli Tirsu Gonsalesu nodibināt šeit pastāvīgu misiju un nodot jezuītiem ne tikai Ilūkstes, Subates un Bebrenes baznīcas, bet vairākas muižas, zināmu skaitu zemnieku un noteiktu gada pensiju. Jezuītu mecenāti Ziberģi bija nodomājuši lūgt jezuītu vadību, lai Ilūkstes misijai piešķirtu par pakāpi augstāku statusu un pārveidotu to par rezidenci. Tomēr paši ordeņa brāļi šo nodomu ieteica atlikt, bet tam paredzētos līdzekļus veltīt jauna dievnama būvēšanai Ilūkstes līdzšinējās nelielās baznīcas vietā.**

Drīz vien celtniecība tika iesākta. Pasākums nav ticis veikts vien ar Ziberģu finansiālu atbalstu un jezuītu gādību, tam ar saviem ziedojumiem aktīvi pieslēgušies arī citi novada ticīgie. Muižnieki un tauta dāvināja jaunajai svētnīcai dārgu iekārtojumu, zelta un sudraba dievkalpojuma traukus un lielā skaitā krāšņas baznīcas liturģiskās tekstilijas – garīdznieku tērpus, altāra un kanceles pārklājus, sienas segas. **1690. gadā bīskaps Mikolajs Korvins Poplavskis Ilūkstē iesvētīja Sv.Marijas vārdā nosaukto dievnamu.** Turklāt šajā pašā gadā **Ilūkstes jezuītu misiju paaugstināja par ordeņa rezidenci.**

Turpinājums sekos ...

Stāstījumā izmantoti:

H.Stroda, K.Ogles vēstures pētījumi, Latvijas Nacionālā Vēstures arhīva fondi).

Vizuālais noformējums: foto no Toma Jarinovska personīgā arhīva.

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste, vēsturniece **Aija Piļka**

AUŽOT, RADA "OTRU DZĪVI"!

Bebrenes tehnikuma bijušajā kopmītnes ēkā ir izveidots amatniecības centrs. Te sastapsiet podnieku, floristi, adītājas un audējas. Šeit savu mājiņu ēkas augšstāvā ir atradusi arī **rokdarbu kopa "Mare"**. Tā darbojas jau vairākus gadus. Šobrīd kopā darbojas sešas audējas: vadītāja Ērika Naglinska, kā arī Ģertrūde Savicka, Vanda Krastiņa, Zaiga Upīte, Silvija Rapkovska un Elga Vuškāne. Dalībnieces ar saviem darbiem ir piedalījušās gan "Sēlijas dienās" Rīgā, gan katru gadu piedalās dažādos novada un padgasta pasākumos.

Savos darbos "Mare", kā pamata izejvielas izmanto otreiz pārstrādājamus materiālus – lietotu drēbju gabalus, dažādus trikotāžas izstrādājumus, diegus, ādu u.c. materiālus. Tas tiek saņemts ziedojumu veidā. Kopai ir cieša sadarbība ar Latvijas Sarkano Krustu.

Kopa "Mare" galvenokārt auž grīdas segas, maizes maisiņus, kā arī radošums izpaužas sienas gobelēnos un glezniņās.

Katrai "Mares" audējai ir savs īpašs rokraksts. Piemēram: **Vandai** patīk aust darbus zemes toņos, īpaši zaļos. **Ģertrūdei** sevišķi tuvi ir visi spilgtie toņi, un viņas darbi vienmēr ir koši, nekad tajos neatradīs drūmas krāsas. **Zaiga** ir eksperimentētāja, viņa auž gan maizes maisiņus, gan veido glezniņas no batikotiem audumiem. Viņai patīk savos darbos pludināt krāsas, pa reizei ielikt kādu batikotu akcentu, kādu svītriņu, nepatīk visu sedziņu iesvītrot. Patīk darbā ielikt radošo dvēseli. Kontūras svītras traucē, ierāmē, patīk viegli, plūstoši ļauties dabiskām sajūtām. **Elgai** arī tuvi zemes toņi. Viņa ir pirmā, kas sāka izmantot neparastus audumus, kā piemēram, džinsa audums, no kura auda "jaunu audumu", pēc tam no tā šuva somas. Elgai un un Vandai patīk izmantot velku diegu, tas ir rupja lina materiāls. Elga ir viss lielākā eksperimentētāja, kas izmanto arī kažokādās un ādas. Viņa strādā ar tādiem materiāliem, kurus neizmanto pārējās "Mares" dalībnieces. Šie materiāli ir "sarežģītāki", ar savu specifiku. Interesanti ir darboties ar reljefaino dziju pārpalikumiem, bummbulīšiem, bārkstiņām. Šie materiāli rosina uz jaunām idejām, ko ieaust nākamajos darbos.

Lai sāktu aušanas procesu, materiāls aušanai ir jā sagatavo īpaši rūpīgi. Tas tiek smalki sagriezts strēmelēs, tad viss tiek tīts kamolos. Audējas dalās ar materiālu, katra paņem sev pēc toņiem, faktūrām, biežuma, smālā kuma un veida.

Pārstrādājot materiālu, tiek dots jauns veidols, radīts stāsts, iedvesta jauna dzīvība. Citi cilvēki iztīra māju no sev nevajadzīgām lietām, citi prot tās izmantot un *dot jaunu dzīvi*. "Mares" pieņem to, ko citi, dažreiz pat neapdomīgi izmet laukā.

Interesanti ir vērot kā top darbs. "Vai šāda daudzveidīga izejmateriāla izmantošanai aušanā, radot jaunu "audeklu", ir vajadzīgas speciālas stelles?"- jautāja Zaigai Upītei. Zaiga pastāsta: "Stelles tiek izmantotas standarta. Pamats stellēs tiek veidots no izturīgiem velku diegiem, kas ir lins un pussintētika. Saiva šajā gadījumā atgādina pamatīgu "bomi" garumā līdz 1 metram. Ir stelles, kurām šķiests ir metāla, ir arī vecie skaidi. Dažas dalībnieces izmanto arī sviru stelles, dažas auž ar trizuļu stellēm, tām viens kāršāka uzbūve, ar 2 niša kokiem. Šķieta ir stellu "dvēselīte". Stelles pašas neko nedarīs, vajadzīgas cilvēka sajūtas, sliktā garastāvoklī, piesēžoties pie stellēm, darbs nebūs nekāds."

Grīdas sedziņas top 77 x 100 cm platumā un garums var sasniegt kaut 3 m, tas atkarīgs no materiāla daudzuma, beidzas materiāls, var arī nobeigt pēdējo diegu, vidēji 1 m līdz 2 m, lai cilvēks varētu ērti kopt. Sedziņas viegli mazgājamas veļas mašīnā. Izmazgājot lina, tas kļūst mīkstāks. Miksējot materiālus, jāskatās, kurš materiāls labāk "sadzīvo" ar otru, trešo. Svarīgi, lai uzaustais izstrādājums būtu praktisks lietošanā, nesaraautos, neveidotu krunkas. Gadās arī kļūdas diega uzvilkšanas, ieašanas procesā.

Grīdas sedziņu 70 x 150 cm iespējams uzaust pāris stundās. Tas atbilst karīgs, kāds materiāls tiek izmantots. Smalkāka materiāla aušana prasa vairāk laika, nekā izmantojot biezu materiālu.

Zaiga stāsta: "Ir mēģināts aust sedziņas no grīšļa un niedrēm, tikai, jautājums, cik ilgi kalpotu? Senie latvieši ir izmantojuši šāda veida paklājus. Mūsdienās šo materiālu būtu lietderīgāk izmantot kā gobelēnu sienu dekorēšanai."

"Mares" savu darba procesu uztver kā meditāciju, tā ir atpūta, atslēgšanās no ikdienas. Tas ir process, kurā aizraujies - liec krāsas, fantazē, skaties, kas varētu veidoties. Zaiga stāsta: "Pie katrām gaismu ēnām darbs mainās. Ja tas tiek noaust vakarā, otrā dienā darbs izskatās pavisam savādāks. Citreiz šķiet, tas nav tas ko vēlējos. Nākas vēl ko fantazēt klāt." Zaiga pati auž 4 gadus. Pirms tam vispār nepazīna stelles. Viņu pāris stundas apmācīja Ārija Grūberte, un Zaiga saprata, ka viņai tas sāk patīkt un aizraut. "Apsēdos pie stellēm, un jutu, ka aizmirsu visu pasauli,

Rasmus Dulles 90.gadu jubilejā. Mūsu saliedētāja un kopas "Mare" gariņš. (Dvietē, 2017. gadā)

pastāvēja tikai aušana, laiks paskrēja nemanot."- atceras Zaiga. Izrādās, viņas vecmāmiņai ir bijušas stelles, kas ilgu laiku nemanāmas ir stāvējušas klētī. Tagad tās tiek atjaunotas, Zaiga ir pārdomās: "Kā agrāk viņa tās nav pamanījusi?" Viņa apņēmības pilna: "Vasarā klētiņā brīvos brīžos, noteikti audīšu sedziņas, ja būs pieprasījums!"

"Mares" savus darbus dāvina radiem, draugiem, ģimenes locekļiem, kā arī pārdod novada un pagasta svētkos.

Kopas dalībnieces strādāt pārsvarā nāk no rītiem. Kādreiz audējas sanāca divas līdz trīs dienas nedēļā, bet tagad katra to dara pēc iespējām.

Jautājot par plāniem šajā gadā, Zaiga atbild: "Jāsteidz pabeigt iesāktais. Uzvilktais audekls ir jāpabeidz līdz pavasara darbiem. No pavasara līdz vēlam rudenim, stelles atpūšas. Līdz ar tumšo laiku, ziemas tuvošanos, rītos un vakaros "Mares" atkal sāk rosīties. Drēģnumu un drūmo noskaņu aizden pretī skrejošie krāsainie kamoli, kas pēc laika jau ieguls jaunās sedziņās, maizes maisiņos, gobelēnos, glezniņās.

Ar rokdarbu kopas "Mares" dalībnieci Zaigu Upīti sarunājās:

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste
Aija Piļka

LAIKS LAUKIEM! KO EIROPA DARA KAIMIŅMĀJĀ?

Biedrību "Latvijas Lauku forums" un Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerības "Kaimiņi" rīkotajā pasākumā "Laiks laukiem!", "Ko Eiropa dara kaimiņmājā?", piedaloties Eiropas Komisijas un Ārlietu Ministrijas pārstāvjiem, kā arī tūrisma informācijas centra "Sēlijas salas" pārstāvjiem, Ilūkstes novada pašvaldības un pagastu pārvalžu darbiniekiem, Dvietes pagasta iedzīvotājiem, š. g. sākumā P. Sukatnieka mājās "Apsītes", Ilūkstes novada Dvietes pagastā, varēja iepazīties un izzināt vairākas vietējas iniciatīvas, kas tika radītas vai pilnveidotas ar Eiropas Savienības atbalstu, dzirdēt interesantus stāstus par kaimiņu paveikto, un uzzināt vairāk par Eiropas investīciju radītajiem rezultātiem. Klātesošie dzirdēja pieredzes stāstus *par lielām lietām mazās vietās*. Klātesošie iesaistījās vērtīgās sarunās par to, kā iedzīvotāju vajadzības mijiedarbojas ar Eiropas Savienības sniegtajām iespējām. Tikšanās laikā, savā pieredzē dalījās jauna zemiece no Pilskalnes pagasta **Ineta Timšāne**, kas audzē arbūzus un melones. Dvietes muižas, P. Sukatnieka muzeja un biedrības "Dvietes vīnogas" vadītāja **Vanda Gronska**, iedzīvinot vēsturi sabiedrības spēcīnāšanai šodien, pastāstīja par realizētiem projektiem, kuru īstenošana deva iespēju glābt no bojāejas vienu no Plāteru-Zībergu muižas apbūves objektiem, kas atrodas Dvietes parka teritorijā. Par ES līdzekļiem tika nostiprināti ēkas pamati, nomainīts jumts, logi, durvis, nokrāsota ēkas fasāde un restaurēts mansards bēniņos, kas tapa par interesantu tūristu piesaistes objektu. Tajā tiek atspoguļota "Plāteru-Zībergu dzimtas dzīve", kā arī "Dvietiešu izglītības gaitas no 1946.gada līdz 1972.gadam". Mansarda rositava iepazīstina jauno paaudzi ar Dvietes un tās cilvēku atstāto kultūrvēsturisko mantojumu. Šeit tiek piedāvāta arī radošo iemaņu apgūšana. Telpas pielāgotas ģimeņu tradīciju atzīmēšanai. Katra sakopta vieta, ēka vai objekts, pagastu padara pievilcīgāku, interesantāku pašiem dvietiešiem un arī tās viesiem. Mudina aizvien vairāk sakopt un uzturēt tīkamu vidi, kurā dzīvo. Mēs katrs varam būt piemērs jaunajai paaudzei, lai tā izglītos, gūtu pieredzi un vēlētos atgriezties dzimtajā vietā.

Līga Pauļuka iepazīstināja dalībniekus ar senatnīguma auras apvīto Bebreņu dzirnavu atjaunošanas un attīstības perspektīvu. Tas ir unikāls, ar laukakmeņu mūri, seniem koka dēļiem, savdabīgu interjeru, īpašu miltu smaržu piesātināts vēsturisks Bebreņu pagasta liecinieks. Interesantā stāstā tika ievētas visai Sēlijai tik nozīmīgās septiņpadsmit vietu stiprinošas un reģiona identitātes veidojošās "Sēlijas salas".

Pasākuma dalībniekiem Dvietes muižā bija iespēja apskatīt rokdarbu izstādi. Izstādes vadmotīvs ir "Dvietiešu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana", kas pārsteidza ar smalkiem, gaumīgiem tamborējumiem un izšuvumiem dažādās tehnikās.

Pasākums Dvietē parādīja, iedvesmoja, pārliecināja, ka Eiropa ir tepat un ikdienišķās lietās saskatāma, kā rezultāts mērķtiecīgām rīcībām kohēzijas, lauku attīstības un citu politikas plānu īstenošanas rezultāts, ir viens no biedrības "Latvijas Lauku forums" mērķiem, iesaistoties Eiropas Komisijas kampaņā "Mans reģions, mana Eiropa, mana nākotne". Kampaņas mērķis ir informēt par Eiropas Savienības sniegto atbalstu projektiem un aktivitātēm reģionos, par pieejamo finansējumu mazajām un vidējām saimniecībām, par jauniešu attīstības un izglītības iespējām un citām atbalsta programmām. Plašāka informācija par Eiropas sniegtajām iespējām laukiem un reģionu iedzīvotājiem ļauj saskatīt un izzināt dzīves kvalitātes uzlabošanas un ekonomikas attīstības iespējas, vienlaikus radot vietu diskusijām par efektīvāku un mērķtiecīgāku atbalstu lauku telpā.

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste **Aija Piļka**

MĒS NO DARBĪGĀS „SĒLENES”

Biedrības "Sēlene" darbošanās saistīta ar sēļu kultūrvēsturiskā mantojuma atdzīvināšanu, tāpēc savos pasākumos biedrība popularizē visu, kas saistīts ar Sēlijas kultūru. Pašlaik dalībnieces atvērtas dažādu sēļu ēdienu degustācijas pasākumiem, jo biedrība plāno tuvākajā laikā izdot grāmatu "Ceļojums ar Sēlijas garšu". Šajā grāmatā būs apkopots materiāls un fotogrāfijas par atsaucīgajām sēļu saimniecēm, kas neliedza demonstrēt savu prasmu un laiku dažādu sēļu ēdienu pagatavošanā un recepšu nodošanā nākamajām paaudzēm.

"Sēlenes" dāvina recepti no *sēļu ēdienu* recepšu krājuma.

Strebeklis (murķelis):

Rudzu maizi sagriež vai salauž gabaliņos. Maizi ieliek māla bļodā un aplej ar pienu. Var pievienot klāt nedaudz cukura. Vasarā klāt pieliek svaigas ogas - zemenes, avenes, mellenes. Senatnē tas saucās arī par "nabagu ēdienu".

Pagājušajā gadā "Sēlenes" aktīvi iesaistījās Latvijas Sarkanā Krusta Daugavpils - Ilūkstes novadu komitejas sabiedriskā labuma projekta „Protam, varam, darām” īstenošanā. Sadarbībā ar Bebreņu senioru kopām tika organizētas radošas darbnīcas, sadzīves prasmju un iemaņu attīstīšanai, rokdarbos un ēdienu gatavošanā bērniem un pieaugušajiem ar īpašām vajadzībām sociālās aprūpes iestādēs Dvietē, Ilūkstē, Raudā, Subatē, Kalupē, Medumos un Višķos. "Sēlenes" dalībnieces mācīja locīt papīra salvetes, gatavot olu pildījuma salātus, sviestmaizes, augļu uzkodas, ābolu desertu, kanapē maizītes, sviesta miklas saldās bumbiņas, cept un dekorēt smilšu miklas groziņus.

Biedrība aktīvi iesaistās Bebreņu senioru kluba „Sidrabrasi” darbībā, piemēram, Bebreņu senioru rudens Kartupeļu svētkos "Sēlenes" piedalījās ar kartupeļu maizes un cepumu degustāciju. Dalībnieces cer, ka arī turpmāk senioru pēcpusdienas būs saistītas ar vēl kādu dārzena ēdienu gatavošanu, kurā ar prieku "Sēlenes" – Rīta, Ērika, Judīte un Lorija noteikti pieliks savas rokas un prātus, lai atdzīvinātu sēļu pavārmākslu.

Lorija Kaminska

“LAIMNEŠU” SENČU SĪKSTUMS UN DARBA TIKUMS!

Zemnieku saimniecība “Laimneši” šogad svin savu 20. desmito pastāvēšanas gadu. Tā ir bioloģiskā saimniecība, kurā lauksaimnieciskā nodarbošanās **Aijai un Osvaldam Timšāniem** ir dzīvesveids, ne biznes. Saimniecība atrodas Bebreneš pagastā. Tā specializējas piena lopkopībā un gaļas liellopu audzēšanā. Saimniecībā ražotā lopbarība tiek izmantota tikai saimniecībā audzēto liellopu barošanai. Gadu gaitā saimniecības apjoms audzis, sākot no 12 liellopiem 2000. gadā līdz 160 - 2020. gadā. Šogad jau paspējuši piedzimt 35 mazuļi. Arī zemes platība no dažiem ha ir paplašinājusies līdz 230 ha. No tiem – 30 ha aizņem graudaugi, 7 ha lauku pupas, 1,3 ha kartupeļi, 8 ha dabīgās pļavas, pārējo platību sastāda sētie ilggadīgie zālāji un ganības.

Kā piemējas saimniecība, “Laimneši” darbojās sākot no pagājušā gadsimta 90. desmitajiem gadiem. Aija atceras, ka abi ar vīru, pirms uzsāka saimniekošanu, strādāja “Bebrenes sovhoztehnikuma” iecirknī “Ilzes”. Pārvaldīja piena, jaunlopu fermas, lauku strādnieku brigādes, kā arī veica cita veida darbus. Bebreneš centrā, pie mājām bija maza kūts, kurā varēja turēt 12 liellopus. Sakarā ar kolhoza likvidāciju, 90. desmitajos gados parādījās brīva zeme. Timšāni par pajām nopirka dažus ha zemes liellopu ganībām. Tās atradās 6 km attālumā no mājām. Vasarās uz ganībām viņi braukāja gan ar velosipēdu, gan iegādāto traktoru T-25. Piens tika slaukts ar rokām ganībās, un ar traktoru kannās vests uz mājām. Timšāni strādāja 365 dienas gadā, bez brīvdienām, un tā, gadu no gada. Dodoties katru dienu uz ganībām, nācās braukt garām bijušajai kolhoza fermai. Tā jau 10 gadus stāvēja tukša, izsīstiem logiem, izlauztām durvīm un atslēgtu elektrību. Aiju un Osvaidu nelika mierā doma par to, ka varētu sākt tajā fermā saimniekot. Viņi sameklēja fermas īpašnieku, vienojās, un viņu vēlēšanās piepildījās. Timšāni sāka nomāt fermu. Aija atceras: “Tas bija 2000. gads, kad visa ģimene sāka uzskatīt fermas apkārtni. Pagalmā auga diezgan lieli koki, tie stiepās caur fermas caurumoto jumtu, visapkārt auga avenāji un nātres. Pielabojām jumtu iespēju robežās, sākām ganībās gatavot skābsienu liellopiem. Rūca traktori dienā un naktī, palīgā bija sabraukusi radi ar tehniku. No apkārtējiem iedzīvotājiem bija dzirdamas runas, *ka laikam Timšāni atpakaļ kolhozu dibinā.* Pienāca rudens, fermā elektrības un ūdens nebija, bet lopu kūti bija jāved. Sākās liels roku darbs pie spuldzītes, kas kvēloja no traktora akumulatora. Ūdeni vedām no mājas, un govīs dzirdījām ar spaiņiem, slaukšana notika ar rokām. Vīrs ar vecāko dēlu Intaru baroja lopus, bet mazie dēli Žanis un Kalvis palīdzēja man.” Intars tajā laikā mācījās Bebreneš tehnikumā, bet abi mazākie vēl apmeklēja bērnudārzu. Tehnikuma pārmaiņu laikā tika izpārdotas skolas fermas lopu, un Aijas dēls Intars bija ievērojis divas telītes dvīnītes, kuras varēja nopirkt. Viņš pierunāja abus vecākus nopirkt “māsiņas”, kuras pats arī cītīgi aprūpēja. Ar šo, tika uzsākta gaļas lopu audzēšana. Saimniecība bija pirmā Bebreneš pagastā, kas sāka nodarboties ar gaļas lopu audzēšanu.

Kad Timšāni 2000. gadā noformēja par zemnieku saimniecību “Laimneši”, pamazām Latvijā ieplūda Eiropas fondu finansējums. Par šo projektu iespējām, viņi neko nezināja. Vēlāk bija pārsteigti, ka Eiropa maksā subsīdijas par to, ka tiek apstrādāta zeme, audzēti lopu, attīstīta piensaimniecība. Rakstot dažādus projektus, ir iespējams dabūt atbalstu saimniecības attīstībai. Aija saka: “Mums vienkārši gribējās strādāt un par savu padarīto darbu saņemt algu, jo vajadzēja audzināt un skolot bērnus.” Pirmās subsīdijas no

Eiropas fondiem zemnieku saimniecība saņēma 2004. gadā. Par saņemtajām subsīdijām, vienmēr tika pirktā zeme un tehnika. Timšāni uzskatīja: “Ja būs sava zeme, tehnika - būs lopi!”, jo tas ir saimniecības nodarbošanās pamats. Aija un Osvalds vienmēr *strādā ar tīru un brīvu sirdi.* Timšāniem nekad nebija kredītu saistības. Piedzīvoti bija arī grūti laiki, kad saimniecība nesaņēma maksājumus par nodotajiem lopiem un pienu. Nesaņemtas lielās summas par padarīto darbu, iedragāja saimniecisko darbību. Viņi zaudējumus pārdzīvoja klusi sevī. Aija saka: “Kad paliek ap sirdi smagi, tad pie sevis uzdungoju dziesmiņu “Pie Dieviņa gari galdi... dod Dieviņ' citam dot, ne no otra mīļi lūgt””. Viņa priecājas par saviem dēliem: vecākais - Intars strādā saimniecībā, vidējais - Žanis studē maģistratūrā universitātē Skotijā, jaunākais - Kalvis ir beidzis maģistratūru Rīgas Tehniskā universitātē, nodibinājis ģimeni un dzīvo Rīgā.

Aija ir gandarīta, ka šogad, beidzot oficiāli ieguvuši fermu savā īpašumā, tajā strādā čakli, uzticami strādnieki, blakus ir atsaucīgi fermas kaimiņi, kuri palīdz grūtos brīžos. Viņa priecājas par vienmēr pretim nākošo Bebreneš Veterināro aptieku un tās mīļajām, saulainajām darbiniecēm. Aija vēlas vislielāko pateicību izteikt saviem radiem – māšas dēlam Mārtiņam un viņa tēvam Modrim, kuri jau ilgu laiku savās brīvdienās atbrauc palīdzēt saimniecības darbos. Aija saka: “Laikam **tas ir mūsu senču aicinājums, strādāt, neskatoties pulkstenī, nepavadot laiku bezdarbībā.**”

Saimniecība “Laimneši” ir saņēmusi vairākus Pateicības, Atzinības rakstus no Bebreneš pagasta pārvaldes. Arī vairāku gadu garumā Pateicības nākušas no piena uzpircējiem. Saimniecība joprojām saglabā un ir atjaunojusi Bebreneš bijušās liellopu kompleksa ēkas, kurās saimniekošana rit jau 20. gadu. Gaļas liellopi visu cauru gadu uzturas ārā, bet piena govīs, sākoties vasarai dodas “paviljonā”, svaigā gaisā, šogad paralēli visiem ikdienas darbiem, visas pūles būs jāpieliek govju fermas remontam. **Aija saka: “Jāturpina dzīvot un strādāt, jāpriecājas par visu kas tiek dots šajā dzīvē!”**

Ilūkstes novada pašvaldības
sabiedrisko attiecību speciāliste
Aija Piļka

PLAKANĀ PASAULE – KARTOGRĀFIJA, VĒSTURE UN MŪSDIENAS

Š.g. 20. februārī Ilūkstes novada Centrālā bibliotēka aicināja novada iedzīvotāju uz interesantu pasākumu. Tika atklāta izstāde “Plakanā pasaule – kartogrāfija, vēsture un mūsdienas”, kurā piedalījās tās autors – karšu kolekcionārs, novadnieks **Aivars Stašāns**.

Karšu kolekcionārs Aivars Stašāns. (Ilūkste, 20.02.2020.)

Kartēm ir sava īpaša nozīme un vērtība. Tās satur daudzveidīgu informāciju, kas dod iespēju izziņāt pasauli dažādos attālumos, laika periodos un politiskos, ekonomiskos notikumos. Zīmējot kartes, katram kartogrāfam ir savs rokraksts un pieeja. Bieži vien viņi veido karšu kopijas, pamatojoties uz priekšgājēju veikumu, pievienojot jauninājumus un aktuālo konkrētajā laika periodā. Senākās kartes ir ļoti kvalitatīvas un precīzas, piemēram, Krievijas Impērijas kartes, sākot no 18. gs. vidus līdz pat 20. gs. sākumam, vai Vācijas Impērijas kartes, sākot no 19. gs. otras puses līdz 20. gs. sākumam. Karšu vairums tika radīts tieši I (1914.-1918.) un II (1939.-1945.) Pasaules karu laikā, militāro pasākumu veikšanai, un pie tām rūpīgi strādāja dažādu valstu un armiju kartogrāfi. 20. gs. pirmajā pusē tika radītas arī ģeogrāfiskās kartes, kuras sāka izmantot tūrisma jomā.

Karšu kolekcionārs A.Stašāns ir dzimis Ilūkstē, kā stāsta kolekcionārs: “Dzimis vecajā slimnīcā kalnā, ļoti aukstā ziemā. Viņa tēva mājas atrodas starp Dvietes ezeriem, bērniņa un agra jaunība pagājusi, iepazīstot apkārtni, interesējies par ģeogrāfiju un vēsturi.” Viņš ir beidzis Zariņu pamatskolu, turpinājis mācības Dvietes astoņgadīgajā skolā, tālāk sekoja skolas gaitas Bebreņu vidusskolā. Viss rezultējies ar Latvijas Universitātes Ekonomikas fakultāti, iegūstot ekonomista diplomu. Lielākais darba cēliens ir saistīts ar Rīgas pašvaldības uzņēmumu, kas darbojas ar nekustamo īpašumu apsaimniekošanu un attīstību.

Aivara Stašāna aizraušanās ar kartogrāfiju sākās jau agrā jaunībā. Viņš bija sastapis dažādus cilvēkus, kas stāstīja par tuvākas un tālākas apkārtnes vēsturi un ģeogrāfiju. Bija arī tādi, kas klusēja, un daudz kas palika neuzziņāts. Daudzus bija skāris Sibīrijas, PSRS Gulaga ieslodzījuma noņemtu vilnis. Pagājušā gadsimta 80.desmito gadu vidū, kad sākās Atmodas laiks, pasaule sāka atvērties, tajā skaitā arī kartogrāfiskā pasaule. Bija iespēja piekļūt dažāda veida informācijai un materiāliem. Atklājās arī kartes, kas daudzus gadu desmitus, pat simtus, bija turētas lielā slepenībā.

Izstādē bija apskatāma A.Stašāna karšu kolekcija, ietverot kopijas un oriģinālus, sākot no Livonijas (13.gs. – 16. gs.), Kurzemes-Zemgales hercogistes (16. gs. vidus - 18. gs.), Krievijas Impērijas (18. gs. - 20. gs. sākums), Latvijas Pirmās Republikas (1918. - 1940.), PSRS (20. gs. otra puse - 90.desmitajiem gadiem) posmiem, kā arī mūsdienās izdotās kartes.

Lai iegūtu informāciju, karte jāprot lasīt. Tā ietver sevi valodas, dažādus apzīmējumus, mērogi, to papildina arī dažādas piezīmes (kara, ģeogrāfiskās kartēs). Militāri stratēģiskās kartes saturēja konfidenciālu informāciju, un kartes bieži vien ieguva slepena dokumenta statusu.

Mūsdienās cilvēki izrādījuši lielu interesi par Krievijas Impērijas (19.gs. - 20. gs. sākuma posma) izdotajiem topogrāfiskajiem izdevumiem, kā arī par kartēm, grāmatām, kas izdotas Pirmās Latvijas Republikas laikā (tieši 1921. g. - 1940.g.). Šīs kartes jau ir daudz precīzākas un saistāmas ar mūsdienas redzējumu.

A.Stašāns savā karšu kolekcijā uzsver vairāk tieši bijušā Ilūkstes apriņķa stāvokli un robežu situāciju, izmaiņas gadu gaitā, kas tika veiktas

dažādu politisku, ekonomisku, saimniecisku notikumu rezultātā.

Ieskatoties senajās kartēs, mūsdienas karšu lasītājs ierauga jaunu ainu senos atspulgos – senus sauszemes, upju ceļus, kuri ir izzuduši vai par brīnumu, pastāv aizvien, mūsdienās, dzelzceļus, mājas, dažādu ēku, objektu atrašanās vietas. Iespēja izsekot mežu stāvokli un to izciršanas vai atjaunošanas intensitāti dažādos laika periodos. Mūsdienas karšu interesentus pieasaista arī seno muižu zemju plāni, to struktūra, ekonomiskais, politiskais aspekts pirms 1921. gada Agrārās reformas, kā arī situācija – pārmaiņas un sekas pēc muižas zemju pārdales, pārdodot, piešķirot vai nododot valsts pārziņā,

Kā jau dvietietis, A.Stašāns savā karšu kolekcijā īpašu vietu atvēlējis Dvietes apkārtnes topogrāfiskajai pētniecībai, kā arī iepazīstot ar pagasta kultūrvēsturi, vācot dažādus materiālus, izdevis īpašas “Dvietes burtnīcas” (2005.g.- 2015.g.), kas lasāmas vairākās daļās. Tuvākajā laikā ar tām varēs iepazīties Ilūkstes novada Centrālajā bibliotēkā.

Izstādes atklāšanas dienā, viesi uzzināja no paša autora, kas tieši apskatāms ekspozīcijā, tas ļāva izstādes apmeklētājiem labāk orientēties un atrast sev interesējošo daudzveidīgajā karšu klāstā.

Autors uzsvēra vairākas īpašas kartes (oriģinālus), kurās der ieskatīties, kā piemēram, 1914. gadā izdotā karte Vācijas Impērijā, tajā parādīta Krievijas Impērijas daļa ar Kurzemes, Vidzemes, Vitebskas guberņām. Kā zināms no vēstures, Latgale, kas ietilpa Vitebskas guberņā, lūdza 1918. gadā pievienoties Latvijas Republikai, Ilūkste un tās apkārtnē, kā arī daudzas vietas tagadējā Sēlijā, toreiz atradās Vācijai piederošajā, bijušās Kurzemes - Zemgales hercogistes teritorijā.

Kartes, kas izdotas Krievijas Impērijā, kolekcijā redzamas ar datējumiem 19. gs. beigās, 20. gs. sākums (sakot ar 1900. gadu), gan oriģināli, gan kopēti eksemplāri.

Runājot par Eiropas situāciju, sākot no 20. gs. sākuma līdz mūsdienām, kartes precīzi parāda politisko kustību un pārmaiņas – Vācijas Impērijā, Austroungārijas Impērijā, Francijā, Balkānu valstīs – Serbijā no kuras, kā zināms, Sarajevas atentāts mainīja Eiropu un pasauli – Pirmais pasaules karš bija neizbēgams.

Kā stāsta A.Stašāns, teritorija no Jaunjelgavas līdz Daugavpili kartogrāfiski pētīta minimāli, jo tās ir maz atrodamas. Pirmā pasaules kara perioda kartes būtu meklējamas Krievijas arhīvos, kur piekļuve fondiem ir sarežģīts process.

Kolekcijā ir redzamas arī Eiropas un pasaules kartes, kas izdotas dažādās valstīs, laika posmā no pagājušā gadsimta 50. desmitajiem gadiem līdz mūsdienām, kurās skaidri redzamas valstu teritoriālās pārmaiņas, robežu pārzīmēšana, kādas valstis tika apvienotas, kādas atdalītas, mainīti nosaukumi, ko ietekmēja politiskās spēles un to izraisītie kari.

Paldies A. Stašānam par interesanto izstādi!

Ļoti priecēja Ilūkstes novada Centrālās bibliotēkas viesmīlīgā uzņemšana un brīvā gaisotne. Kā redzam, arī “plakanā pasaule” spēj paplašināt redzesloku un vairāk izziņāt savu tuvo un nezināmo tālo pasauli, bagātinoties caur vēsturi un ģeogrāfiju.

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste
Aija Piļka

Pateicība dvietietim Dzintaram Sarkanbiksim

Dvietes bērni 22.februārī saņēma brīnišķīgu dāvanu – bezmaksas ekskursiju uz Igauniju uz Zinātnes centru AHAA Tartu, planetāriju un akvaparku. Bērni guva neaizmirstamas emocijas un neapraķstāmu prieku, patīkami un interesanti pavadīja laiku. Bija iespēja piedalīties aizraujošās nodarbībās, gūt noderīgas iemaņas; aplūkot zvaigžņotās debesis un planētas unikālā vietā – pilnas lodes hibrīdplanetārijā; pārbaudīt dzīvī, kā darbojas dažādi fizikas likumi; iepazīt arī bioloģijas, ķīmijas, ģeogrāfijas un materiālu zinātnes u.c. likumus. Bija iespēja novērot cālēnu šķīšanās procesu un skatīt, kā 20 000 skudras organizē savu dzīvi milzīgā pūznī, redzēt zivis no Sarkanās jūras utt. Daļa bērnu baudīja Akvaparka priekus.

Ekskursijas dalībnieki 2 reizes tika garšīgi paēdināti, kā arī pacienāti ar dažādiem gardumiem un našķiem.

Sirsniņš paldies dvietietim Dzintaram Sarkanbiksim par labo sirdi un bērniem doto iespēju baudīt Zinātnes centra, planetāriju un akvaparka priekus! Paldies arī jaukajai un laipnajai ekskursijas vadītājai Santai Vasulei, tūrisma aģentūras „VRK travel” šoferīšiem par pacietību, sapratni un mums veltīto laiku!

Bērnu un vecāku vārdā, Dvietes pagasta pārvaldniece Iveta Plone

EIROPAS ATBALSTA FONDS
VISTRUCĪGĀKAJĀM PERSONĀM

EIROPAS SAVIENĪBA

ARĪ ŠOGAD TIEK NODROŠINĀTA PĀRTIKAS UN PAMATA MATERIĀLĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANA

Sakara ar valsts pasludināto ārkartes strāvokļi, Ilūkstes novada Sociālā dienesta darbība ierastajā režīmā ir pārtraukta, bet nekas nav apstājies. Personas, kurām š.g. 31.martā beigsies trūcīgās personas statusa derīguma termiņš, informējam par situāciju un iespējamo risinājumu. **Nodrošinām pakalpojumu un pabalstu saņemšanas nepārtrauktību.** Iespēju robežās nodrošinām pakalpojumu sniegšanu attālināti (t.sk. telefoniski - **65463318, 29219863**, ar e-pasta palīdzību - **inguna.svarane@ilukste.lv**, ēkas ārpusē ir novietota pastkaste iesniegumu u.c. dokumentu iesniegšanai). **Klātienē pakalpojumi tiek nodrošināti tikai neatliekamajos gadījumos.**

Joprojām turpinās atbalsta komplektu (pārtikas, higiēnas preču u.c. pakas) **izsniegšana.** Lai tos saņemtu, jāvēršas **Latvijas Sarkanā Krusta Daugavpils-Ilūkstes novadu komitejā Upes ielā 1, Ilūkstē un pagastu pārvaldēs.** Atgādinām, ka atbalsta komplektus var saņemt trūcīgās personas/ģimenes, krīzē nonākušās personas/ģimenes un personas/ģimenes, kuru vidējie ienākumi mēnesī nepārsniedz 242 euro uz personu.

Par karantīnā un pašizolācijā esošām personām un par to, ka kāds nespēj nodrošināt pamatvajadzības, dienestā informācija pagaidām nav saņemta. Nepieciešamības gadījumā lemsim par atbalsta sniegšanas iespējām, izvērtēsim katru situāciju individuāli.

Sociālais dienests ir gatavs reaģēt uz katru jaunu situāciju, atbilstoši nepieciešamībai.

Ilūkstes novada Sociālā dienesta vadītāja
Ingūna Svarāne

ILŪKSTES NOVADA PAŠVALDĪBA IZSLUDINA PAVASARA „TĪRĪBAS DIENAS” NOVADĀ no 25.03.2020 - 26.04.2020.

Aicinot iedzīvotājus aktīvi iesaistīties
apkārtējās vides sakopšanā,

„Tīrības dienu” laikā, ievērot ugunsdrošības normas!
(aizliegts dedzināt pērno zāli)

Pilsētās un ciematu centru teritorijās ir atļauts dedzināt
dārza atkritumus (sausos zarus, lapas u. tml.).

LAI TOP 1836 KILOMETRU CEĻŠ APKĀRT LATVIJAI!

Mūsu zemi raksturo ne vien daba – pauguri un līdzenumi, bet arī mēs paši...

Jau vairāk nekā desmit gadus tiek organizēta “Lielā talka”, kuras mērķis bijis sakopt Latviju, lai mūsu valsts būtu tīra no atkritumiem. Šo gadu laikā, mēs visi, kas iesaistījušies sakopšanas darbos, esam izdarījuši lielu darbu un samazinājuši atkritumu skaitu vairāk nekā par pusi. Lai tradīcijas turpinātos, attīstītos ir nepieciešams pievērst uzmanību arī vides labiekārtošanas darbiem, tāpēc ir patīams prieks, ka šogad “Lielās talkas” norit sadarbība ar fondu “1836”.

Veidojot ceļu apkārt valsts robežai, tiek sniegta iespēja sakopt un iepazīt dažādus apskates objektus, kurus, iespējams, citu iemeslu dēļ nebūtu iespējams vērot klātienē, jo tie šķīstu pārāk tālu. Projekta vadītājs Enriko Podnieks uzsver – “strādājot pie projekta “1836”, vēlamies, lai ceļš turpinās. Ceļš, kas iet apkārt Latvijai. Lai skaistā ceļa gājēji nenomaldītos, šobrīd ir ieraksti 40 robežstabi un izgaismota Latvija, lai sakoptu Latvijas pierobežu, taču mēs neesam apstājušies. Plānots ierīkot vēl 100, kā rezultātā apkārt Latvijas robežai būtu jau 140 stabiņi”. Šobrīd arī ikvienam interesantam, uzņēmumiem, skolām ir iespēja pieteikties, lai piedalītos Latvijas robežas takas veidošanā, ierīkot savu stabiņu. Detalizētu informācija: <http://1836.lv/cela-stabi/100-cela-stabini/>. **Četri robežstabi, “Lielās talkas” dienā, kas šogad notiks 16.maijā, tiks ieraksti arī Ilūkstes novadā!**

Enriko Podnieks: “Latvijai ir fantastiska daba, lieliska pārgājieniem piemērota platforma. Mums ir visas iespējas kļūt par iecienītu gājēju un ceļotāju galamērķi. Ar lielu atbildību pret šīm vērtībām, mēs turpinām attīstīt ceļu, tāpēc īpaša nozīme tālākajā attīstībā ir sadarbībai ar “Lielo talku”. Veicinot atbildīgu, dabai draudzīgu ceļošanu notiek arī ceļotāju izglītošana. Šajā gadā “Lielajā talkā” aicinām paskatīties uz Latviju kā savu sētu. Iziet mazliet ārā no ierastās izpratnes, ka mana sēta beidzas tur, kur ir mans žogs – lai par žogu kļūtu Latvijas robežlīnija. Sakopsim savu sētu – Latviju, iepazīsim to un ļausim tai sevi iedvesmot.”

Aicinām būt kopā “Lielajā talkā” arī mūsu mājās – Ilūkstes novadā! Plašāka informācija sekos.

Ilūkstes novada Kultūras
un tūrisma aģentūras
direktora p. i. **Madara Pavlovskā**

IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI

**ejot pastaigā ar dzīvniekiem,
lūgums savākt pēc saviem mīļumiem!**

neievērotāji tiks sodīti, pamatojoties LR Likumdošanai

IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI

Apmeklējot kapsētu teritorijas,
lūdzam **OBLIGĀTI** pēc to apmeklējuma
STINGRI aiz sevis **AIZVĒRT VĀRTUS**,
lai kapu teritorijā neieklātu meža dzīvnieki.

SIBĪRIJA BĒRNA ACĪM!

Šorīt man ceļš likumo gar sulojošu bērzu birzīm, palecas vieglos pakalniņos, tad lēzeni paslīd garām zaļo dīgstu paklājiem tālumā, mirkliem rāmi piestāj pērnā gada vēlajās rudens stundās arkla grieztajām zemes strēlēm.

Nonāku Šēderes centrā, daudzdzīvokļu mājas kāpnēs mani sagaida smaidīga kundze un laipni aicina dzīvoklī. Tā kā esmu ieradies ar cienastu, virzāties uz virtuves pusi. Uz telpas plašā loga palodzes satupuši podiņi ar dažādu krāsas orhidejām, un rūpes dāvā tām Skaidrīte Voiceka, kas nesen nosvinējusi savu 80 gadu jubileju. "Vai orhidejas ir Jūsu mīļākās puķes?" - jautāju kundzei. Viņa atbild: "Tā īsti nezinu, bet, tās cerīgu krāsā... aug no 2000. gada, pašu pirmo uzdāvināja manam vīram Vladislavam 70 gadu jubilejā... vienā reizē abi skaitījām, kopā sanāca 60 ziedu." Skaisto orhideju pulciņš liecina par kundzes lielo mīlestību un gādību pret šīm īpašajām puķēm, Nodomāju pie sevis, ka arī puķes ir skaistas, īpašas atmiņas par kādiem notikumiem, cilvēkiem... un, lai atmiņas pastāvētu un ziedētu, kaut vai gruzdētu - tās jākopj.

Laikā, kurā ieklausījos un izdzīvoju kopā ar notikumu liecinieci, nav pelnījis sniegbaltas lapas, vieglas sniega pūkas pārļaižas burtu, vārdu rindām, pār visu elpo pagātnes pieskāriens. Viss pamazām kust no cilvēku atmiņām, tāpēc ir svarīgi šodien pagūt, lai nākamajām paaudzēm būtu ko mācīties, cienīt, nekad neaizmirst savu patieso vēsturi, lai arī kāda tā stāvēs mūsu priekšā.

Šis būs savādāks stāsts par Sibīriju. Bieži vien cilvēki gaida sāpju un rūgtuma pilnus stāstus, godīgi sakot, arī es biju gatava uz pašu skumjāko. Tomēr, tas būs veiksmes papildīts, viens no gaišākajiem starp tūkstošiem sāpju, asaru, zaudējumu, skaudruma, vilšanās, bada, nāves Sibīrijas stāstiem. Es vairākas reizes atkārtāju sirmajai kundzei: "Jums ir ļoti paveicies!". Man pretī skanēja atbilde: "Jā, man paveicās!" Bet es neizslēdzu varbūtību, ka kaut kas tika noklusēts vai piemirsts. Es priecājos par to, kas šajā laikā man tika uzticēts. Tāpēc Jūs šo stāstu redzat baltu.

Tajā pavidēs grūtības, neērtības, smags darbs, arī bads, slimības, nāve, bet tam visam pretī stāsies izturība, draudzība, izpalīdzība, pretimnākšana, izglītošanās, mīlestība, ģimene, cerības, mājas.

Toreiz viņa atstāja Latvijā, būdama 10 gadus jauna meitene, no Pilskalnes pagasta, vēl daudz ko nesaprotot, bet tajā pašā laikā, arī sajūtot un redzot daudzu pieaugušu cilvēku pārdzīvojumus, izmisumu, grūtības, izdzīvoja šo citādo, neierasto pasauli ar bērna acīm, vēlāk ar agras jaunības degsmi, atklājot vērtības, izzinot, mācoties, nezaudējot savas saknes un ģimenes sajūtu svešumā.

Skaidrīte Riekstiņa mācījās 3. klasē Pilskalnes pagasta nelielajā 4-klašu pamatskolā. Dzīvoja kopā ar mammu Annu Riekstiņu mājās "Ausmas", ko cēlis bija Skaidrītes tēvs Jānis Riekstiņš 1936. gadā, apsaimniekojot 38,8 ha zemes. Skaidrītes tēvs atradās apcietinājumā uz 10 gadiem Gulaga nometnē Krasnojarskas apgabalā. Skaidrītei bija arī četrus gadus un pusotra gada jauni brālīši, bet abi nomira kara laikā, un apglabāti Ilūkstes kapos.

20.gs. 40.-desmito gadu beigās no bijušās lielās Riekstiņu saimniecības bija pāri palikusi mazāk kā puse platības, liela daļa tās tika konfiscēta. Saimniecībā turēja pāris govīs, aitas, vistas, kā arī bija iekopti dārzeni un sakņaugu dārziņi, māju ieskāva dažādi augļkoki. Mājas otrā galā dzīvoja Pāvēls Sorokins ar ģimene. Viņi bija ieobraucēji no Krievijas.

LPSR režīms Skaidrītes mammu bija ieskaitījis kulakos, un līdz ar to, viņa nesa lielu nodokļu nastu, kas bija grūti apmaksājama padomju režīmam. Skaidrīte atceras: "Klīda baumas par to, ka atkal notiks izvešana uz Sibīriju, kā pirmos, tas skars kulakus. Ceturtdienā, dienu pirms izvešanas, mamma cerēdama, ka netiks izsūtīta, samaksāja nodokļos visus savus

iekrājumus, atstājot sev tikai 30 rubļus, tas bija nepārdomāts solis, tā nauda būtu ļoti noderējusi Sibīrijā."

Pirms 71 gada - 1949. gada 25. martā, Eglaines dzelzceļa stacijā stāvēja vilciens, vagoni pildījās no tuvas un tālas apkārtnes - Eglaines, Lašu, Bebreņu, Pilskalnes, Subates, Ilūkstes un citām vietām, pajūgos un automašīnās, bruņotu vīru pavadībā, savestiem dažāda vecuma, tautību cilvēkiem, veselām ģimenēm sadzina vagonos, lai aizvestu Krievijas plašumos - uz tālo Omskas apgabalu.

Skaidrīte Voiceka
(Šēderē, 10.03.2020.)

DĪVAINAIS RĪTS

25. martā turējās vēl kārtīga ziema. "Ausmas" atradās uz kalniņā, no mājas logiem bija labi pārrēdzama tuvākā apkārtnē. Piektdienas rītā, taisoties uz skolu, Skaidrīte ieraudzīja pa logu tuvojamies ragavu pajūgu, sākumā nodomāja, ka ciemos brauc krustmāte. Pēc mirkļa, skatoties vēriņāk, viņa ieraudzīja ne vienu, bet veselus divus pajūgus, par ko bija pārsteigta. Vēl lielāks pārsteigums bija tad, kad durvīs parādījās "onkuļi ar plintēm". Bez viņas un mammas, mājā atradās vecmāte Marija (mammamamma), kas ciemojās, atbraukusi no Aknīstē, kur dzīvoja kopā ar vedekli un mazbērniem. Domājot par otru meitu Moniku, kas dzīvoja Pilskalnes pagasta "Straumēnos", viņa cerēja, ka visus neaizvedīs.

Negaidītie "viesi" aizpildīja dažādus papīrus, un lika mammai tos parakstīt, ka добровольно уезжает в отдаленный район Советского Союза - brīvprātīgi aizbrauc uz Padomju Savienības attālo rajonu. Marijai tika dota izvēle braukt līdzī vai palikt. Viņa izvēlējās palikt un doties pie otras meitas Monikas uz 10 km attāļajiem "Straumēniem".

Skaidrītei ar mammu bija dota pusstunda, lai sagatavotos aizbraukšanai. Skaidrīte sāka ātri krāmēt somā grāmatas, Soma tā arī palika mājās, aizmirsta un nepaņemta. Uztraukumā mamma nevarēja atrast skapja atslēgu, un kaimiņam nācās izlauzt skapja durvis. "Kaut kādas drēbes tika paņemtas līdzī." - atceras Skaidrīte. Māja palika neaizslēgta.

Skaidrīte stāsts turpinās: "Iesēdāties ragavās un braucām uz Pilskalnes pagastu. Pie pagasta ciema padomes viņas kopā ar citiem apkārtnes cilvēkiem, pārsēdināja automašīnā un veda uz Eglaines vilcienu staciju. Man kā bērnam, bija liels apjukums, Eglaines stacijā stāvēja preču vilciens, mums lika iekāpt vagonā. Tur bija vesela rinda vagonu, es pirmo reizi redzēju vilcienu un braucu ar to. Vēlāk braucot pa Krieviju, stacijās bija piestājuši igauņu un lietuviešu vilcienu sastāvi.

DIVAS NEDĒĻAS "SPROSTĀ"

Vagonā bija sataisītas lāvas, brauciens ilga 2 nedēļas. Vilciena vagona stūrī bija caurums. To norobežoja ar segu, un tā bija visa vagona tualete. Mamma, steidzoties, tomēr bija paguvusi paņemt kaut ko no pārtikas. Tālāk Krievijā stacijās

izsniedza maizi, bērniem mannā putru, arī zupu. Kad vilciens apstājās, pāris cilvēku no vagona, gāja ar spaiņiem, lai saņemtu ēdienu, tad to izdalīja vagonā esošajiem." Vagonā brauca gan vīrieši, gan sievietes, bērni, pusaudži un sirmgalvji, cilvēki bija dažādi. Kā piemēru, Skaidrīte min gados jaunu kaimiņu Mišu (Mihailu) Fominu. Vīrietis bija krievu tautības, pa kara laiku nonācis Latvijā, bijis kontuzēts, bet strādīgs, centīgs un rūpējās par sievu un 4 mēnešus mazo meitiņu. Viņam bija iespēja palikt Latvijā, viņš lūdza atstāt viņam bērnu, tas tika liegts, viņš izlēma doties līdzī, bērna mātei, atmetot ar roku, esot teicis: "Ах если померать, тогда всем вместе!" - Eh, ja mirt, tad visiem kopā!

Skaidrīte piebilst, ka šī izvešana atšķīrās no 1941. gada jūnija izvešanas, pirmajā reizē uzreiz tika atsevišķi nošķirti vīrieši no sievietēm, apstākļi bija daudz skarbāki un nežēlīgāki. Otrajā reizē viss bija daudz humānāk. Vagonā bija čuguna krāsniņa, kaimiņš Miša kopā ar vēl vienu jaunu vīrieti stacijās vienmēr mēdza ko sagādāt, vai tās bija ogles, malka vai ēdiens. Viņa bērniņš bija vēl ļoti mazs, pirmais, kas bija visnepieciešamākais, bija siltums.

Mammai lāva bija izvietota zemāk, Skaidrīte sēdēja augstāk. Viņa atceras, ka bija uzvilka zila flaneļa vestīte, pie tās bija piešūtas gumijas zeķu saturēšanai, un vēlāk, esot garajā ceļā, tika konstatēts, ka zem vestītes ir ieviesušās utis, divas nedēļas nebija iespējams ne nomazgāties, ne sakopties. Cilvēki bija bezpalīdzīgā stāvoklī, stresā, neziņā. Ceļā dažreiz tika atvērtas vagona durvis, un visus dzina rindā uz lauka "tupēt", tur nebija nekādas atšķirības un nozīmes, vai blakus ir vīrietis vai sieviete. Uz lauka tika dzīti tāpēc, lai nebūtu iespēja aizbēgt. Bet,

tomēr bija gadījums, ka brauciena laikā pa Krieviju, kādas vagona durvis nebija kārtīgi noslēgtas, un kādam jauniešim un jauniešai izdevās tikt brīvībā. Garajā ceļā, vagonā, kurā atradās Skaidrīte, nebija neviens miršanas gadījums. Bērni, kas brauca kopā ar vecākiem, nespēlējās savā starpā, sēdēja klusi un rāmi uz savām lāvām.

Skaidrīte Sibīrijā
(20. gs. 50. gadu sākums)

IERAŠANĀS UN IEKĀRTOŠANĀS NEZINĀMAJĀ CIEMĀ

Vilcienam nonākot Omskas apgabala Ļubinas rajonā, tā centra vilcienu stacijā jau gaidīja vietējo sovhozu vadītāji. Katrs izvēlējās vienu vagonu. Piebrauca traktors ar piekabi. Skaidrīte ar mammu un citiem cilvēkiem no vagona sakāpa ar savām mantām traktorā, un tika aizvesti uz sovhoza centru. Tika izkurināta pirts, visi nomazgājās un pārnakšņoja vietējā kluba telpās. Daļu no atbraucējiem, tajā skaitā arī desmitgadīgo Skaidrīti kopā ar mammu, otrā rītā aizveda uz 5 km attālo sovhoza Nr. 242, 2. nodaļu. Tur bija uzbūvētas barakas ar vairākiem "dzīvokļiem" Katrai ģimenei tika iedalītas atsevišķas telpas. Vienā barakā ietilpa vismaz 5 ģimenes. Tā kā Skaidrīte divatā ar mammu skaitījās maza ģimene, viņas salika dzīvot kopā ar vienu ģimeni, kurā vīrs bija kazahs un sieva tatāriete, kuri tajā laikā cēla sev jaunu māju, un bija apmetušies barakā uz laiku. Ar ģimeni latvietes sadzīvoja labi, un viņi pret Skaidrīti un mammu, kā sarunā Skaidrīte stāsta: "Izturējās

normāli. Atšķīrās ēšanas paradumi, kazahi un tatāri neēd cūkas gaļu, bet zirga, retāk aitas, liellopu. Kad tika kurināta krievu krāsns, uguns no krāsns šāvās tieši skurstenī, tad varēja paklusām cept cūkas gaļu, ja mamma dabūja kādu gabaliņu." Barakā vienmēr valdīja tīrība un kārtība. Ar šo ģimeni kopā viņas nodzīvoja gadu, tad viņi pārcēlās uz savu jauno māju.

Skaidrītes tēvs Jānis Riekstiņš
ar mammas Annas brāli
(20.gs. 30. gadu otra puse)

SMAGAIS DARBS

Mamma strādāja lopkopībā par slaucēju un telkopi šķirnes lopu audzēšanas fermā. Govis tika slauktas četras reizes dienā. Slaucējas strādāja divās maiņās plkst. 4.00 un 10.00, tad pirmā maiņa varēja doties mājās, nāca otrā no plkst. 16.00 līdz 22.00. Katrai govij mērīja pienu, katru slaukšanas reizi, nosakot piena izslaukuma daudzumu, kā arī tauku procenta sastāvu pienā. Bija dotas arī izejamās dienas, tika maksāta alga. Vēlāk, kad Skaidrīte devās uz fermu pie mammas, brigadiere iemācīja mērīt pienu, un paklusām atļāva dzert daudz piena. Skaidrīte uzsver: "Fermās tika ievērota liela kārtība un tīrība. Mēnesī reizi bija sanitārā diena, katrs ņēma rokās nazi un iztīrīja visas barības galda šķirbas, kā arī tika tīrīta ferma.

BADA SALTIE PIRKSTI

Pirmajā gadā, esot Sibīrijā, bija ļoti sausa vasara. Skaidrīte atceras: "Mamma iestādīja divus maisus kartupeļus, vēlāk izraka tikai divus spaiņus, bija tāda situācija, ka nebija galīgi ko ēst, jo viss bija apēsts. Kādā rītā, mamma raudādama ejot uz darbu, ceļā satika subatieti Ražinski, tas redz, ka mamma saraudājusies..." Viņš uzsauc: "Ko Riekstien raudi?" Viņa atbild: "Es vismaz darbā pienu padzeru, bet bērnam nav ko dot ēst!" Ražinskis saka: "Tu aizej uz pastu, tev 100 rubļi pienākuši!" Mamma pirms kāda laika bija aizsūtījusi vēstuli brālēnam uz Latviju, pastāstot par grūto situāciju. Tajā rītā, Ražinskis bija iegriezies pastā, un kā jau ciemā, jaunās ziņas "lido" ātri. Mamma bija priecīga, ka bija iespēja iegādāties pārtiku ilgākam laikam. Maizi deva pēc principa "kas strādā, tas ēd".

Vienam strādājošam pienācās 1 kg. maizes. Šodienas saprašanā tas ir daudz, sevišķi, ja blakus ir pieejami citi produkti. Bet ja nav nekā cita ko ēst, tas daudzums nav nemaz tik liels. Un vēl jāstāv garā rindā, lai to dabūtu. Skaidrīte atceras: "Reiz mamma mani aizsūtīja pēc maizes, izstāvu rindu, tā saņemta, kamēr atnākusi līdz mājām, lielas daļas nav, esmu to apēdusi." Skaidrīte turpina: "Kaimiņos dzīvoja 5 bērni, tēvs smagi dzēra, mazie puikas vāca tukšās pudeles gan mājās, gan skraidot pa ciemu, un lielā nopietnībā attaisnojās: "А что бы мы делали если папа не пил, небыло на что хлеба купить"" - ko mēs tad darītu, ja tēvs nedzertu, nebūtu par ko maizi nopirkt. Viena tukša stikla pudele toreiz maksāja 12 kapeikas.

Mamma Anna Sibīrijā, kopjo telus
(20. gs. 50. gadu sākums)

DZĪVE BARAKĀ

Pēc gada Sarmīte ar mammu pārcēlās uz jaunu dzīves vietu kādā barakā ar diviem "dzīvokļiem". Un tajā nodzīvoja vairākus gadus. Mājās vienmēr bija tīrība un tika ievērotas sanitārās prasības. Vienā no "dzīvokļiem" dzīvoja sieviete Helēna no Bebreņu pagasta ar 3 meitām - Veroniku, Lidiiju un Irēnu. Helēnas vīrs bija apcietināts un izsūtīts uz Gulaga nometni. Vecākā meita Irēna strādāja. Vienā dienā saslima ar tuberkulozi, zāļu nebija, un viņa nomira. Skaidrīte klusi piebilst: "Viņa bija skaista meitene, viņa bija 17 gadi, tikai 2 gadus vecāka par mani..."

SKOLAS GAITAS

Skaidrītes skolas gaitas sākās uzreiz jau nonākot jaunajā dzīves vietā Sibīrijā. Tas bija 9. aprīlis, kad viņa nonāca sovhoza centrā, pamatskolas 3. klasē. tika nosēdināta blakus skolniekam, kas jau 3 gadus bija apguvis krievu valodu. Skaidrītei nekāda dokumenta nebija, lai apstiprinātu, ka Latvijā mācījusies 3. klasē, Nākošā mācību gadā viņai nācās no jauna mācīties minētajā klasē. Viņa atceras, ka reiz viņai nācās mācīties no galvas garu dzejoli, tas nebija vienkāršs pantiņš, bet kā stāsta Skaidrīte: "Изpleties па visu граматас лапу!" Viņa vēl pēc 70 gadiem atceras: "Плакала Сама, как лес вырубали...", "Toreiz grūti bija iemācīties, ar asarām acīs to darīju, un tāpat visu neiemācījos." Man radās interese pameklēt šo "dzejoli, kas bija izpleties pa visu grāmatas lapu" Kā izrādās, Skaidrīte bija mācījusies krievu klasiķa Nikolaja Ņekrasova poēmu "Saša" 4 daļās. Viņai grūtības sagādāja tie priekšmeti, kuros bija jāveido stāstījumi. Matemātika bija novērtēta ar teicami. Bez krievu valodas, Skaidrīte apguva arī vācu valodu. Ar skolas biedriem viņa satika labi. Skaidrītes klasē mācījās arī viņas klases biedrs Eduards no Pilskalnes pagasta pamatskolas. Viņš kopā ar vecākiem arī bija

nonācis Sibīrijā. Vidusskola atradās 10 km no sovhoza centra, un skolēni tajā mācījās divās maiņās. Skaidrītei bija draugs Aleksandrs. Viņš mācījās 10. klasē 1. maiņā, bet viņa 9. klasē 2. maiņā. Un bieži vien viņš gaidīja Skaidrīti, lai kopā dotos mājup uz 10 km attālo sovhoza ciemu. Pēdējā mācību gadā tika uzcelta jauna vidusskolas ēka, un skolēni varēja mācīties vienā maiņā.

Pirmskolas vecuma bērni Sibīrijā auga "savā vaļā" vai viņus pieskatīja vecāsmātes.

Reiz Skaidrīte saaukstējās, zāļu trūkuma dēļ, nācās doties uz Ļubinas centra poliklīniku. Tika noteikts nedēļas potēšanas kurss, Mamma darba dēļ, atgriezās sovhozā, atstājot Skaidrīti svešu cilvēku gādībā.

STARP DAUDZĀM TAUTĪBĀM UN GARMOŠKU

Skolā bija koris, notika dažādi koncerti. Sovhoza klubā tika rīkotas dejas. Kāds spēlēja garmošku un dziedāja. Kad parādījās kāds kokvilnas gabals, varēja uzšūt jaunu kleitu. Kājās nēsāja brezenta čības, tās nokrāsoja ar zobu pastu vai krītu, lai būtu baltas.

Ciemā dzīvoja dažādu tautību cilvēki, tajā skaitā krievi, čuvaši, tatāri, kazahi, latvieši, lietuvieši, igauņi, ukraiņi, baltkrievi, arī Pievolgas vācieši, kas savā starpā runāja dažādos senos dialektos, brīžiem nesaprazdami viens otru.

Skaidrīte atklāj sajūtas, dzīvojot ciemā: "Tā bija cita vide, klimats, attieksme. Cilvēki bija atklāti, draudzīgi, izpalīdzīgi. Visa dzīve pakārtojās ciemam un tā notikumiem. Nekādas lielas pārēstības, sāpes vai to, ka kāds neieredzētu mūs, nebija jūtams. Pieaugušajiem bija viss daudz savādāk. Mamma dažreiz raudāja, bija grūti bez tēva, bija smags darbs, man kā bērnam viss rādījās citādās krāsās. Ikdienā bija savs ritms, pienākumi, mācības, dažādi darbi mājās. Esot Sibīrijā, atmiņas par Latviju nebija daudz saglabājušās."

Skaidrīte kopā ar mammu Annu
un tēvu Jāni Sibīrijā
(20. gs. 50. gadu vidū)

TĒVA ATGRIEŠANĀS

Kad Skaidrīte mācījās 7. klasē, viņas dzīvē ienāca īpašs notikums. Šo brīdi viņa bija gaidījusi jau sen. No Krasnojarskas apgabala Gulaga nometnes ieslodzījuma atgriezās tēvs. Sodū izcietā 9 ar pusi gadus, par to, ka 20. gs. 30. desmitajos gados bija brīvprātīgo aizsargu organizācijas rindās, bija notiesāts pēc KPFSR Kriminālkodeksa 58. panta. Atrodoties ieslodzījumā līdz 1954. gadam, viņš strādāja par kalēju. 1953. gadā, kad nomira biedrs Josifs Staļins, Jānim Riekstiņam vēl bija atlicis gads ieslodzījumā, bet pusgads viņam tika ieskaitīts kā gads, un viņš atbrīvots ātrāk.

Skaidrītes mamma iespēju robežās uzturēja sakarus ar tēvu

visus garos gadus, caur vēstulēm un sūtījumiem.

Pēc atbrīvošanas Jānis Riekstiņš nolēma doties uz Omskas apgabalu, Ļubinas rajonu pie sievas un meitas.

Līdz 1957. gadam visi dzīvoja kopā, Skaidrītes vecāki bija nopirkuši puse māju, turēja govī, bija iekārtojuši mazu piemājas saimniecību un dārziņu, tēvs strādāja savu kalēja arodu, kas Sibīrijā bija lielā vērtībā. Mamma turpināja strādāt sovhozā, abi saņēma algu un iekrāja ceļam uz Latviju.

Jāpiezīmē, ka jau pēc 1953. gada, cilvēki sāka lūgt atļaujas par atbrīvošanu un iespēju atgriezties Latvijā. Arī Skaidrītes mamma bija rakstījusi vairākus iesniegumus uz Latvijas PSR Iekšlietu ministriju, bet atbildes nesaņēma. Ministrijas ierēdņi atbildes mēdza sūtīt uz vietām, kur fiksēts personas pieraksts un paņemšanas vieta 1949. gada 25. martā. Sūtītā korespondence adresātu nerasniedza.

1956. gadā Skaidrīte vēl nebija pabeigusi vidusskolu, tāpēc vecāki ar kārtējo iesnieguma rakstīšanu Latvijas PSR instancēm, nesteidzās, jo vēlējās, lai meita iegūst vidējo izglītību Sibīrijā.

Skaidrīte ar klasesbiedrēm Sibīrijā
(Skaidrīte - 1. rindā, pirmā no labās puses, 20. gs. 50. gadu sākums)

GATAVOŠANĀS UN DOŠANĀS MĀJUP

1957. gadā Skaidrīte pabeidza vidusskolu, atzīmes tika izliktas, bet uz pašu izlaidumu viņa nepaguva, jo tēvs bija saņēmis atļauju atgriezties Latvijā, izlaiduma pasākums bija paredzēts tikai pēc divām nedēļām, vecāki nevēlējās vairs gaidīt, izglītības dokuments Skaidrītei jau bija uz rokas, un Riekstiņu ģimene gatavojas aizbraukšanai.

Vilcienu stacijā pēc biļetēm uz Latviju, stāvēja gara dzīvā rindas. Atpakaļceļš bija pasažieru vilcienā no Ļubinas līdz Maskavai, pēc tam bija jāpārsēžas vilcienā uz Rīgu. Bija speciāls vagonis, kurā varēja pārvest mantas.

IERAŠANĀS LATVIJĀ

Skaidrīte ar vecākiem Latvijā ieradās 1957. gada 22. jūnijā. Riekstiņi izkāpa Ilūkstes stacijā, viņus sagaidīja Skaidrītes mamma māsa Monika ar vīru. Divas nedēļas Riekstiņu ģimene dzīvoja "Straumēnos".

Atgriežoties no Sibīrijas, Riekstiņu ģimene uzzināja, ka pēc Skaidrītes un mamma izsūtīšanas, kādu laiku "Ausmās" vēl bija dzīvojuši Sorokini, izvesto galā bija ievākušies jauni kaimiņi iebraucēji, ar kuriem Sorokini nesapratās un nesadzīvoja. Kādu laiku mājas stāvēja tukšas, tās tika "izvazātas pa pasauli". Vienā dienā māju un pirti pa daļām pār-

veda uz Gorbunovku (5 km no Ilūkstes Daugavpils virzienā), tika "salikta" jaunajā vietā. Vienīgais ko Riekstiņu ģimene, atgriežoties no Sibīrijas saņēma, no bijušajām mājām, vēl 1949. gadā Pāvela Sorokina saglābtais sienas pulkstenis un šujmašīna - atmiņas no skaistajām, lielajām mājām.

Atgriežoties, Skaidrītei, Annai un Jānim Riekstiņiem piederēja laiks, darbīgas rokas un sākums jaunai dzīvei..

Skaidrītei sākās jauns, nopietns dzīves posms, jaunības degsmes, cerību un sapņu piepildīts. Pateicoties saviem vecākiem, pārvarētas grūtības, mēroti tūkstošiem kilometru, lai ieraudzītu Latviju jaunietes acīm.

IEDZĪVOŠANĀS LATVIJĀ

Tēvs aizbrauca uz Gorbunovku, apskatīt savas "pārvestās" mājas un pirti, bet, kā atceras Skaidrīte: "Tēvam ļoti nepatīka tā vieta, un nolēma meklēt citu dzīves vietu." Tajā laikā bija atgriezušies no Sibīrijas arī kaimiņi Fomini, kuri bija atguvuši savu lielo māju. Tā kā viens mājas gals bija tukšs, viņš piedāvāja Riekstiņiem apmesties viņu mājā. Skaidrītes tēvs drīz vien nopirka pirti, ar smēdi, blakus sāka celt māju. Tā kā Skaidrīte tajā gadā netika mācīties, gadu palīdzēja tēvam būvēt jauno māju. Pēc gada viņa iestājās Bebreņu lauksaimniecības tehnikumā, nomācījās divarpus gadus, iegūstot vetfelšeres amatu.

PATSTĀVĪBA UN APŅĒMĪBA

Skaidrīte gadu nostrādāja kolhozā "Lāčplēsis". Tad 6 gadus darbu turpināja Eglaines veterinārā iecirknī. Skaidrīte atceras: "Tas bija 1967. gads, darba vietā aizvien nebija elektrības, tika solīts, ka tā tiks ievilkta, bet nekas netika izdarīts, kaut bija sagatavots gan projekts, gan nepieciešamā dokumentācija." Viņa bija nolēmusi mainīt darbu. Pavērās iespēja apgūt "ciltslietas" Bauskas pusē. Šēderē bija kolhozs "Cīņa", kuram tieši bija vajadzīgs ciltslietu zootehniķis. Skaidrīte vēl apmeklēja "ciltslietu" kursus, un dabūja gan darbu, gan dzīvokli Šēderē. Viņa ielika pamatus un attīstīja ciltslietu jomu daudzus savas dzīves darba gadus.

Manā priekšā uz galda stāv albums melnos vākos. Katra fotogrāfija ir vēl viens stāsts, un to varētu būtu desmitiem, pat simtiem. Vietas, cilvēki, notikumi vai vienkārši, negaidīts mirklis, kas var kļūt par pašu dārgāko pasaulē. Un atkal, mēs ar sirmo kundzi ejam pa Sibīrijas "atmiņu taku", bet šoreiz stāsta ne viņa, bet melnbaltās fotogrāfijas. Redzu viņu - Skaidrīti, smaidīgo meiteni... nopietno jaunieci... viņas mammu Annu un tēvu Jāni, krustmāti Moniku, skaistās zudušās mājas "Ausmas", klases biedrus... Sibīrijas dabu... daudzus citus Skaidrītes Voicekas dzīves notikumus - tie ik katrs ir orhidejas zieds, ar savu ziedēšanas brīdi.

Pateicos Skaidrītei Voicekas kundzei par tikšanos un patiesi īpašo stāstu.

Foto no S. Voicekas personīgā arhīva.

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste, vēsturniece, Aija Pilka

ILŪKSTES NOVADA PAŠVALDĪBA IEVIEŠ IEROBEŽOJUMUS SAISTĪBĀ AR VALSTĪ IZSLUDINĀTO ĀRKĀRTAS SITUĀCIJU!

12. martā pēc valdības ārkārtas sēdes Latvijas Republikas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš Latvijā līdz Lieldienām izsludināja ārkārtas situāciju Covid-19 vīrusa izplatības dēļ, nosakot stingrus ierobežojošus pasākumus.

Ārkārtas situācija ir spēkā no lēmuma pieņemšanas brīža līdz šī gada 14. aprīlim ar mērķi šajā laikā ierobežot Covid-19 izplatību.

Pamatojoties uz šo rīkojumu, arī Ilūkstes novada pašvaldība ievieš ierobežojumus. Aicinām iepazīties ar izmaiņām pašvaldības un tās iestāžu darbā Ilūkstes novada pašvaldības mājas lapā www.ilukste.lv!

**Jautājumu gadījumā lūdzam sazināties ar
Valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC)**

KLĀTIENES APMEKLĒJUMIEM SLĒGTS!

65447850; 29151600; dome@ilukste.lv

IEPLĀNO...

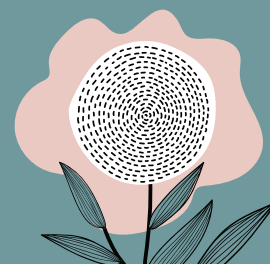
2020.gada
25.,26.,27.jūnijs

ILŪKSTES NOVADA SVĒTKI!

2020.gada
27.jūnijs
Ilūkstē

Sēlijas tautas mākslas svētki
"SĒLIJA ROTĀ"!

**DĀRGIE "ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS" LASĪTĀJI -
UZŅĒMĒJI, ZEMNIEKI, AMATNIEKI U.C. DARBĪGIE CILVĒKI NOVADĀ!**

AICINĀM PASTĀSTĪT PAR SEVI!

ATSPoguļot savu darbību, DALĪTIES PIEREDZĒ, NOTIKUMOS.

Rakstiet Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālistei

uz e-pastu: aija.pilka@ilukste.lv

APRĪĻA numurā lasiet:

- Uzņēmējdarbība Ilūkstes novadā.
- "Divi mācītāji - viens Dievs!" intervija.
- "Pilsētas sejas vaibsti caur gadsimtiem" 2. daļa.
- "Dienesta vieta - Afganistāna!" - stāsts par viņiem...
- "Sēlijas vēsture" 1. daļa - no ziemeļbriežu medniekiem līdz sēļu pilskalniem.

Ilūkstes novada informatīvais izdevums
"Ilūkstes Novada Vēstis"
Sabiedrisko attiecību speciāliste: Aija Piļka
E-pasts: aija.pilka@ilukste.lv
www.facebook.com/Ilukstes-novada-vestis

Ilūkstes novada pašvaldība
Ilūkste, Brīvības iela 7, LV-5447
Tālrunis: 654 47850
E-pasts: dome@ilukste.lv
www.ilukste.lv

Iespiešana: SIA "Latgales druka"
Maketētājs: Igors Madžulis
Tirāža: 600 eksemplāri
Par publicētajiem faktiem un skaitļiem
atbild teksta autori.

ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS
Nr. 2. 2020. gada 25. marts